

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

MAGYAR TEÁTRUM

XIII. évfolyam, 8. szám • 2021. október

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Szarvas József

6. oldal

A Monte Cristo a Fővárosi Nagycirkuszban

A Szinergiák programsorozat részeként október 1-e és 3-a között csak a Fővárosi Nagycirkuszban, teljesen új köntösben mutatták be a Monte Cristo grófját: a kétrészes musical cirkuszi produkciókkal gazdagodott.

A drámai pulzusszámú komika

Gombos Judit elmondása szerint, mióta öntudatára ébredt, színésznőnek készült. Az örökmozgó, mindig vidám, pörgős Gombi most a Black Comedy bemutatójára készül a szolnoki Szigligetiben, mint Miss Furnivall.

– Egyszer csak megálltál a szoba közepén négy évesen és azt mondtad, hogy én márpedig színész leszek? – Már hamarabb! Amióta beszélni tudok. És már akkor sem voltam szükségem, rögtön szerepeltem, énekeltem.

Ősbemutató a dunaújvárosi Bartók Kamaraszínházban Hamlear Nagy Ervinnel és Koltai Róberttel – Harsány, abszurd, Monty Python-szerű komédia –

Szeptember 21-én, a Magyar Dráma Napján mutatta be a dunaújvárosi Bartók Kamaraszínház a Hamleart, Győrei Zsolt és Schlachtovszky Csaba színművét Őze Áron rendezésé-

ben. A produkció nyáron már szerepelt a Gyulai Várszínház Shakespeare Fesztiválján, Őze Áron a rendezésért elnyerte Gyula város önkormányzatának díját. Az előadás mostantól

„hazai terepen”, Dunaújvárosban látható két dunaújvárosi díszpolgár – Nagy Ervin és Koltai Róbert – főszereplésével. Ők először játszanak a Bartók Kamaraszínházban.

ÉVADMUSTRA

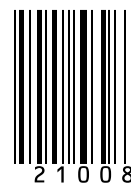
Haramiák-bemutató Székelyudvarhelyen – Betyárlíra

Vagy ritmikus proletkult. Friedrich Schiller kamaszkori darabját vitte színre nemzetközi alkotócsapattal a Németországban tanító és dolgozó rendező, Florin Vidamski. Meghökkenítő, ugyanakkor érzéletes összművészeti performance élményével gazdagodva kelhetnek

ki zsöllyejükből a bátor kíváncsiak. (BALOGH TIBOR írása.) „Egy ilyen kisvárosban, mint Székelyudvarhely vagy Gyergyószentmiklós, bemész a városba, és nézed, hogy minek ide színház, mit akarnak ezek?” – kérdezi magától Vidamski.

9 772061 150000

2 1008

Közös felelősség

További gondolatok
a jövő magyar drámája körül

Hubay Miklós mesélte az alábbi, jelentéktelennek látszó kis történetet, mely az író Nemzeti Színház-beli debütálásának idején, 1942 körül eshetett meg. Az akkor 24 esztendő, pályakezdő ifjú egyetemista Németh Antal igazgató irodájában üldögtelt mentorával, Szűcs László dramaturggal, amikor is megsörrent a telefon, és Németh elhűlve hallgatta meg titkárát, majd lecsapta a telefont, és futva lódult neki az ajtónak. Szűcs és Hubay nem értették a sietség okát, ezért ajtónyitás közben magyarul is szolgált az igazgató: „Zilahy a házban van!” Majd elfutott, hogy méltón fogadhassa a szerzőt.

(Zilahy Lajos, köztudottan németellenes magyar író, drámaíró, akkor 51 esztendő, már túl a nagy sikerein: a Halálos tavasz c. regényén és filmjén, a Hazajáró lélek, a Süt a nap, a Zenebohócok, a Leona, a Szűz és a gödölye c. drámáin. dr. Németh Antal, ekkor 39 esztendő rendező, tanár, a Nemzeti Színház újító igazgatója 1935-től 1944-ig, pályája csúcán volt ekkor.)

Németh Antal vállaltan támogatta a kortárs magyar dráma ügyét, míg ő volt az igazgató, évente 10 eredeti magyar ősbemutatót ünneplhetett a közönség. A színház 1942-ben megjelent évkönyvében így ír Németh koncepciójáról Haraszi Jolán: „A színház teljes tudatában van annak, hogy ez állásfoglalása nem találkozhatik mindig azoknak megértésével, akik a színpad és főként az ország első színpada számára csak az abszolút mértékkel mért tökéleteset tartják méltónak. Kétségtelen, hogy ami forrásban van, az még kiforratlan, de bizonyos az is, hogy kísérletezés nélkül nem lehet eredmény. Ennek a sóvárogva várt eredménynek szolgálatában szívesen vállalja a Nemzeti Színház az úttörő munkával járó anyagi áldozatokat, sőt gáncokat is, mert úgy érzi, hogy rendeltetése – talán jobban, mint valaha – ma elsősorban erre kötelezi.”

Egy gondolat a mai helyzetről. Egy jelenség, ami erős megvilágításba helyezi a kortárs magyar dráma helyzetét. Sajnos, látva, figyelve a

ma játszódnó folyamatokat, az egyik – már-már a műfaj létét veszélyeztető – alapprobléma: a drámaírás identitás-, és pozícióvesztése.

Jópár esztendeje indult el az a folyamat, mely oda vezetett, hogy a dráma, mű, alkotás szavak – a színházi közbeszédben – egyszerűen olyan szinten elkoptak, hogy ma már szöveg-nek kategorizálják ezt a fontos irodalmi műfajt. Észre sem veszik, hogy maguk is vernek ilyenkor egy-egy apró szöveget a magyar drámaírás koporsójába.

A dráma ugyanis nem szöveg, hanem műalkotás. Mint egy szimfónia, mint egy kőszobor, mint egy olajfestmény, mint egy vers. Ez nagyon fontos axióma. Ez minden további gondolat és javaslat alapja. Mi a baj a szöveg-gel?

A műalkotással tisztelettel kell bánni, a szöveggel nem. Mégsem ír-

juk át Mozartot, mert van három tehetséges kürtösünk, vagy mert énekkart is szeretnénk hallani ott, ahol csak vonások vannak a partitúrában. A szöveg szimplán alapanyag, lélektelen alapanyag, szavak halmaza, mely arra vár, hogy az ahhoz hozzányúlók változtassanak rajta, „fejlesszék”, formai és világnézeti igényeik, vagy az éppen aktuális politikai indulataik szerint találják a közönség elé.

Az írók az általuk színpadra írt drámai művek drámai hátraszorulását érzékelik e folyamatban. Pusztán e jelenség is a drámaírás, mint színvonalas és sikeres irodalmi és színházi műfaj (és szakma) ellehetetlenülését jelzi.

Természetesen, a rendezők joggal állítják, hogy a kortárs drámák-ból hiányzik valami, amit nekik kell pótolni. A drámaírás gyengülése és a rendezői beavatkozás erősödése egymást gyorsító folyamat.

Ennek részben az is oka lehet, hogy a műfaj határmesgyén, ha úgy tetszik senkiföldjén keresi az identitását. Sem az irodalom, sem a színházművészet nem tekinti sajátjének. Az irodalomnak túlon-túl szolgálai, „alkalmazott” műfaj, a gyakorlatias színháziaknak túlon-túl irodalmi. A színház egy naprakész, azonnali megértésre, vagy sikerre törekvő műfaj, az irodalom az örökévalóság bűvöletében létezik. Más idődimenziókban munkálkodnak.

A drámaíró alkotó ember. Elég teher számára a saját művészetével, kapcsolataival és karrierjével építésével foglalkozni. Az, hogy az ezen a területen mozgó alkotók nem tudnak a szakma átfogó menedzselésével foglalkozni, természetes.

A színháziak ma már túlnyomórészt idegenkednek attól, hogy az élő szerző meglátogassa a próbát, mert bizonyára értetlenkedni, kötekedni fog, zavarja a próbát, a nyugodt munkát. A drámaírók ezt az általános vélekedést már régen magukévá tették, tapintatosan nem is jelennek meg a próbákon. Van, aki még a bemutatón sem. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy a drámai mű személytelenné, szöveggé válik.

Nem pontosan idézem Márai Sándort, aki jókedvében így nyilatkozott e témáról: „Úriember nem ír negyven fölött színdarabot.” Akár enyhe cinizmust is vélmezhetünk e gondolat mögött, pedig van benne valami keserű igazság. A színház elsősorban az ifjabb generációk műfaja. Éppen ezért kell minden eszközzel segíteni őket, hogy minél hamarabb megszerezhessék az eszközöket a bennük rejlő, forrongó mondanivalóhoz, víziók színpadi megfogalmazásához. Ötven fölött bizony múlik a szenvedély...

Az ifjú drámaíró generációk támogatása az egész színházi szakma felelőssége. Közös felelőssége.

Kiss József

Részegek

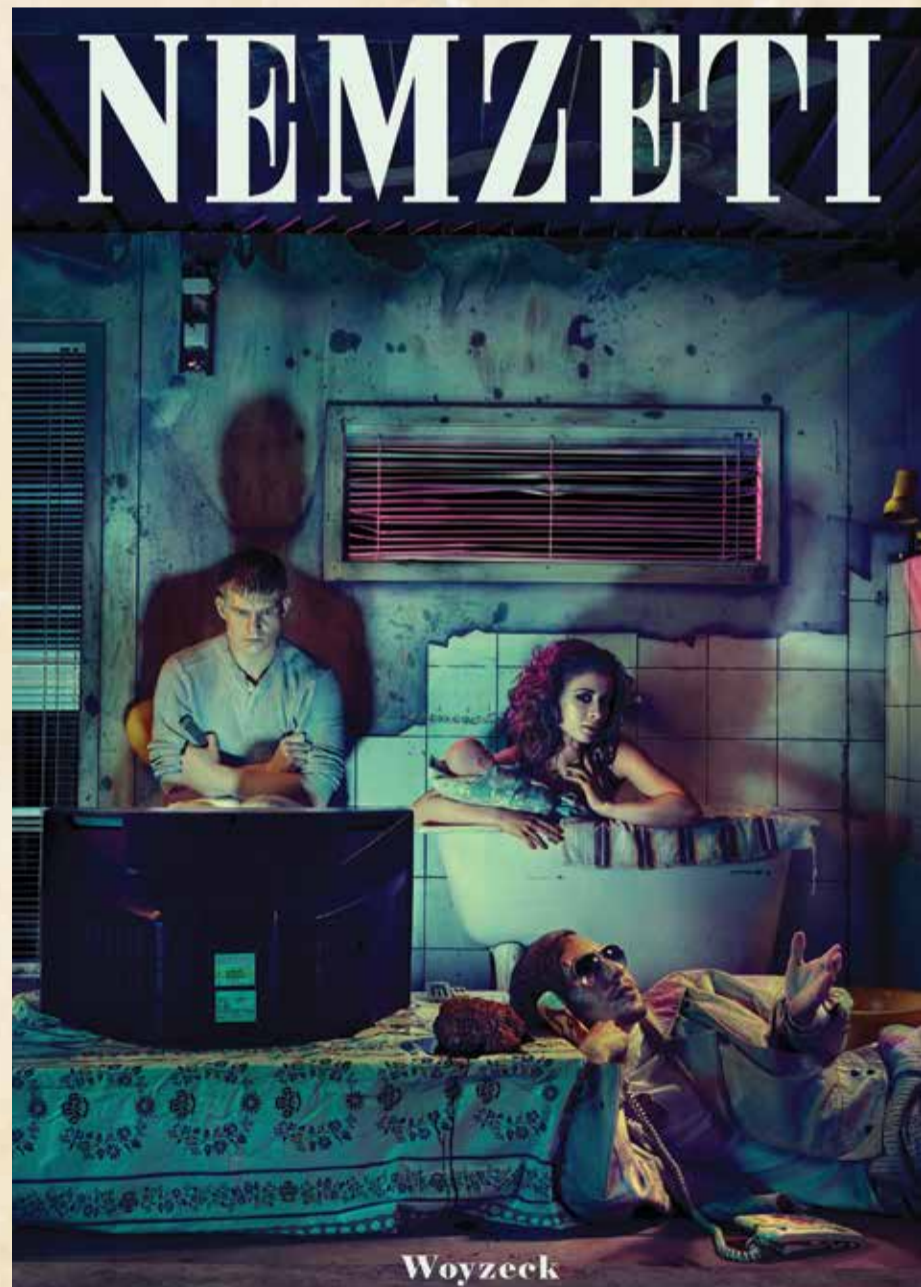
Nemzeti Színház: nagyszabású imázs film és plakátkampány

Hat emblematikus előadással találkozhatnak a nézők az köztéri és online felületeken, a social médiában, valamint egy teljesen újszerű reklámfilm mutat be Magyarországon legnagyobb mozhálózatában és a televíziós csatornákon a Nemzeti Színház.

Klasszikus, konzervatív, progresszív, kortárs és hagyományos. Az Egri csillagok, Csíksomlyói passió, Rocco és fivérei, Woyzeck, Részegek és a 13 almafa különleges hangulatú plakátjaival a színház azt kívánta elérni, hogy a közönség online és az utcákon is, minden felületen találkozzon meghatározó előadásaikkal.

A 2021/22-es évad színes repertoárjára egy rendkívül látványos, varázslatos reklámfilmrel irányítja a nézők figyelmét a Nemzeti Színház, hogy a moziba látogató nézők számára is fölillantassa a színház csodáját.

A reklámfilmrel október 1-től találkozhatnak a mozikban, tévében, a Nemzeti Színház honlapján és a közösségi média felületeken.

Woyzeck

Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

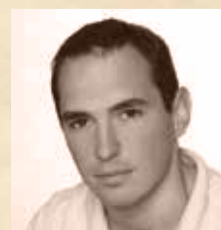
Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

A környező országok színházait is megszólítanák a 2023-as Színházi Olimpiával

– A környező országok színházait is szeretnék megszólítani a 2023-as Színházi Olimpiával – mondta a Nemzeti Színház vezérigazgatója a témában rendezett kerekasztal-beszélgetésen Budapesten.

Vidnyánszky Attila kiemelte: a kormánynak szándékában áll támogatni az olimpiát, így lehetőség nyílik a széles gondolkodásra, a határon túli területek felé is. Mint mondta, nagy eredményeket vár az esemény megrendezésétől, amelyet 2023 áprí-

lis és június között terveznek megvalósítani.

Hozzátette: a program és az olimpia üzenete még érlelődik, de jó lenne, ha a "csápok" többek között Ausztria felé is átnyúlnának, hiszen szándékukban áll a környező országok színházait is megszólítani.

Kitért arra is, hogy a 2023-as év különlegesnek ígérkezik, mert a Madách Imre Nemzetközi Színházi Találkozó (MITEM) tízéves lesz, valamint abban az évben lesz Madách Imre születésének 200. évfordulója is. A MITEM és a Színházi Olim-

pia közötti kapcsolatáról elmondta: mindkettőt a sokszínűség, a párbeszéd és a hídépítés jellemzi, nem feledve az egyedi hanghoz való ragaszkodást.

A beszélgetésen az orosz Valerij Fokin színházi rendező többek között a 2019-es olimpia eredményeit foglalta össze, míg a görög Teodorosz Terzopulosz rendező, a Színházi Olimpia alapítója a rendezvény létrejöttét, történetét, céljait ismertette.

Orbán Viktor miniszterelnök csütörtökön a Karmelita kolostorban fogadta Teodorosz Terzopuloszt,

Valerij Fokint és Vidnyánszky Attilát. A megbeszélésen áttekintették a 2023-ban Budapesten megvalósuló Színházi Olimpia terveit és előkészületeit.

A Színházi Olimpiát 1994-ben Teodorosz Terzopulosz kezdeményezésére alapították meg. Létrejöttének célja a különböző színházi kultúrák és iskolák összekötése egy fesztivál égisze alatt, amelyen a szakma és a közönség átfogó képet kaphat a világ színházművészetének örökségéről és a kortárs színházi tendenciákról. Az esemény teret ad az alkotók és

a nézők közötti párbeszédnek, az előadásokon és szakmai fórumokon lehetőség nyílik a színházi társulatok közötti kapcsolatépítésre, egymás kulturális tradíciójának megismerésére. Az eseményen az előadások egy téma köré szerveződnek, és az elnevezés ellenére nincsenek versenyelemek vagy díjak.

Teodorosz Terzopulosz 2020 januárjában Budapesten jelentette be, hogy Magyarország nyerte el a 2023-as, 10. Színházi Olimpia rendezési jogát.

MTI

Színpadon érte a meglepetés Gregor Bernadettet

Szokatlanul ért véget pénteken este az Újszínház Kék róka című előadása. A közönség tapsának közepette Lux Ádám ünnepélyesen bejelentette, hogy Gregor Bernadett Jászai Mari-díjas színművésznek kapja idén

az Iglódi István-emlékgyűrűt. Néhány pillanattal később a színpadon megjelent Iglódiné Fábry Zsuzsanna – aki 2011-ben alapította meg a díjat férje emlékére –, és átadta az elismerést. Gregor Bernadett – aki semmit

sem sejtett a meglepetésről – meg sem tudott szólalni örömeiben. A társulat nevében Viczián Ottó gratulált egy csokor virággal. Mérheterlenül büszkék vagyunk az Újszínház művészeinek újabb sikerére!

Fevétel az átadásról: <https://www.youtube.com/watch?v=LytLeGI9or8>

A Monte Cristo a Fővárosi Nagycirkuszban

A Szinergiák programsorozat részeként október 1. és 3. között csak a Fővárosi Nagycirkuszban, teljesen új köntösben mutatták be a Monte Cristo grófját: a kétrészes musical cirkuszi produkciókkal gazdagodott.

– Az előadást eddig kőszínházban, vagy szabadtéri helyszíneken adtuk elő. A Fővárosi Nagycirkuszban látható darabunkat viszont a cirkusz különleges helyszínéhez adaptáljuk, amitől egészen kivételessé válik. Megragadjuk és kihasználjuk a porond és a cirkuszművészet adta le-

hetőségeket, amik által egy izgalmas színházi-cirkuszi darab születik meg. Kizárólag a Fővárosi Nagycirkuszban látható a Monte Cristo speciális, számos izgalmas artistaprodukciót felvonultató előadása. Egyébként a cirkuszi számok beemelésén még az eredeti előadás összeállításakor is gondolkodtunk, de akkor végül nem használtuk ki ezt az izgalmas lehetőséget – mondta el az évek óta nagy sikerrel futó darabról és újdonságairól a darab rendezője és főszereplője, a Nádasy Kálmán-díjas Szomor György.

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

Az Elisabeth-tel ünnepli 125. születésnapját a kecskeméti színház

A jubileumi évad nagyszínpadi előadásainak sorát egy igazi szuperprodukció nyitja a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színházban. Sente Vajk az Elisabeth című musicalt viszi színpadra Polyák Lilla főszereplésével.

A Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház 2021. október 14-én ünnepli fennállásának 125. évfordulóját. 1892-ben I. Ferenc József apostoli magyar király és Erzsébet királyné császári és királyi felségek királyi koronázásának 25. évfordulója alkalmából döntött úgy Kecskemét város tanácsa, hogy színházat épít, amelyet 1896-ban adtak át. Ennek emlékére tábla is őrzi a színház aulájában. Az évforduló méltó megünneplésére Lévy Szilveszter és Michael Kunze Elisabeth című musicalt választotta a társulat.

Sente Vajk a tőle megszokott újító hozzáállással nyúlt a darabhoz. Egyáltalán nem akar és nem is fog hasonlítani egyetlen előző Elisabeth-re sem a kecskeméti. Aki látta már korábban a közel három évtizede töretlen népszerűségnek örvendő musicalt, a cselekményvezetésben is felfedezhet majd változtatásokat, illetve a szerepet például rendhagyó módon kettéosztotta a kecskeméti színház főrendezője. A fiatal Sisi megformálója Kovács Gyopár/Bori Réka, az érettebb Elisabeth-ként pe-

dig Polyák Lillát/Bori Rékát láthatja a közönség. Ferenc Józsefet Orth Péter, Luigi Luchenit Szemenyei János alakítja, míg a Halál gyönyörű dalait Koltai-Nagy Balázstól hallhatjuk majd.

A fiatal Sisi szabadságvágya kielégíthetetlen. Egy bálon anyja hírül adja, hogy idősebb lányát Ferenc Józsefhez szánják. A bejelentést Elisabeth szerencsétlen balesete szakítja meg. Az ájult lány és a Halál találkozása megváltoztatja mindkettőjük sorsát. A túlvilági lény képtelen arra, hogy magával vigye, de örökre eljegyzi magát a lánnyal. Az ifjú Ferenc József menthetetlenül beleszeret a zabolátlan Sisibe, és anyja tiltása ellenére nőül veszi.

Az asszony viszontagságokkal teli életében a boldogság ritkán látott vendég; magányát csak egyetlen barát enyhíti, akire mindig számíthat: a Halál, akit imádott fiának koporsója mellett arra kér, végre ragadja el életét, de hiába. Végül a gyilkos fegyver egy olasz anarchista kezébe kerül, hogy Elisabeth megnyugvására lellessen vágott kedvese karjaiban.

A hűvös, rideg világ, amely Sisi egész életében körülölelte, meghatározó motívuma az előadásnak, így Rákay Tamás díszletében végig nyomon követhető. A kor építészetére jellemző stílusjegyeket természetesen megőrizve egy jégpalota szimbolizálja az évtizedek alatt megfagyott, emocionálisan kiüresedett teret, amelyben Erzsébetnek, az érzelemgazdag fiatal nőnek boldognia kellett. Kovács Yvette Alida jelmeztervei ugyancsak árnyalnak kissé a realizmuson. A korszak csupán festményekről ismert szereplőit úgy változtatja hús-vér emberré a jelmeztervező, hogy leporolva a festményeket egyfajta filtert húz a karakterekre, akik ezáltal könnyedén beleilleszthetők ebbe a fantáziavilág-szerű képbe.

Az előadás zenei vezetője Károly Kati, a koreográfiáért pedig Túri Lajos Péter felel. A színház teljes zenés énekkara, valamint táncmozgatója, a Kecskeméti City Balett részt vesz a grandiózus produkcióban, amely október 15-től látható a Kecskeméti Nemzeti Színházban.

A 12. SZÍN-TÁR tanulságai

Hét színészképző intézmény hallgatói fesztiváloztak Kecskeméten, szeptember 21-26. között. A 12. SZÍN-TÁR, Színművészeti Egyetemek Találkozója ismét lehetőséget adott a magyarországi és határon túli magyar nyelvű színészhallgatóknak, hogy bemutakozzanak.

A világlárvány eddigi három hullámát elszenvedte a színészképzés is, ezt második éve tapasztaljuk. Azért szerencsére még így is akadtak kellemes meglepetések. A Színház- és Filmművészeti Egyetem negyedéves bábész osztályának „Rómeó és Júlia” című előadása a legjobb előadás díját, míg Szántusz Noya, a Kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Színház és Film Kar elsőéves mesterszakos hallgatójának „Ajándékul vegyetek tőlem” című kísérleti performansa a Magyar Művészeti Akadémia Díját nyerte el.

Az előadásokat követő szakmai beszélgetéseken csaknem mindegyik osztály arról számolt be, hogy háromszori nekifutásra készült el az adott produkció, hogy kénytelenek voltak otthon, egyedül vagy online dolgozni; ezek a körülmények semmi esetre sem szolgálják a színészmesterség elsajátítását, egy sikeres vizsgaelőadás megszületését.

A Szikszai Rémusz által rendezett Rómeó és Júlia egy olyan JÁTÉK, egy olyan VIZSGA, amely megmutatja, ki hol tart éppen, mire képes, mit tanult a mestereitől, hogyan koncentrálni, mit kezd a feladatokkal.

A SZÍN-TÁR több mint egy évtizedes sikert tudhat maga mögött, de zsűritársaimmal - Csapó Virág, a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház színművésze; Galambos Attila, a KKJNSZ irodalmi vezetője; valamint Szabó Attila színháztörténész, tanár, PIM-OSZMI - egyetértünk abban, hogy a pandémia

után a válogatást vissza kell hozni. Legyen eleve egy megmérettetés, hogy egy vizsgaelőadás bekerül a programba! Ehhez persze az is elengedhetetlen feltétel, hogy az intézmények igenis adjanak ezen a héten legalább két napot a fesztiválra látogató hallgatóknak, amikor valóban úgy élhetnek, mint egy színinövendék.

Néhány igazán kellemes élményt is kiemelnék azonban a héten tapasztaltakból. A Marosvásárhelyi Egyetem végzőseinek alázata, magukkal szemben támasztott elvárásai, Harsányi Zsolt rendezővel kialakított kapcsolata példaértékű. A kolozsvári Tatár Zsuzsa és Szántusz Noya bátorsága, őszintesége, amely átsütött előadásaikon, úgy érinti meg a nézőt, ahogy kevés színházi élmény. Továbbá megindító volt látni a Pesti Magyar Színházakadémia tehetséges növendékeinek rendíthetetlen akaraterjét és Pál András páratlan színészvezetői képességeit is.

Külön öröm volt látni, hogy mekkora az érdeklődés az előadások iránt, melyek szinte kivétel nélkül telt ház előtt zajlottak, s hogy a kecskeméti közönség mekkora lelkesedéssel várja a fesztivált évről évre.

Végül, amiről egy fesztivál során a legkevesebb szó esik: a szervezés. Zsűritársaimmal - mindössze anynyi volt a dolgunk, hogy kövessük a programfüzetben leírtakat; minden gördülékeny volt, zavartalan és professzionális, köszönhetően Mészár Zsuzsa évtizedes munkájának és Matók Szilvia főszervezőkénti debütálásának, valamint a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház műszaki munkatársainak, akik lehetővé tették, hogy az előadások megvalósuljanak. Köszönet mindannyiuk munkájáért!

A találkozó támogatója az EM-MI, az EMET, az NKA és az MMA.

Tóth Kata

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Schütz Péter

Lengyel Tibor

LogoDepo
KREATÍV MŰHELY

facebook.com/LogoDepo

logodepo.hu

Tiszta forrásból

Gál Tamás és csapata helyt áll a világjárványban - Elkezdődött az évad a Komáromi Jókai Színházban

- Ha az általunk vélt tiszta forrásból szeretnénk még nagyobb közönség bázishoz szólni, akkor a világirodalom értékei mellett a magyar kultúra klasszikus és kortárs gyöngyszemeinek a megmutatása a feladatunk. Ezt kell erősíteni a színháznak, őszintén, nyílt szívvel. Mi ide kötődünk, mélyek a gyökereink, magyarul beszélünk, magyarul játszunk a közönségnek, ezzel őrizzük közösen identitásunk - mondta Gál Tamás, a Komáromi Jókai Színház igazgatója, aki tavaly május óta vezeti a teátrumot. A világjárvány közepén vette át az intézmény irányítását, s nagy hasznát vette annak, hogy saját utazó vállalkozásukban, a Csavar Színházban igencsak megedződött, sokat tapasztalt, s ennek köszönhetően idén már 11 bemutatót terveznek.

Gál Tamás a harmadik Covid-hullám közepette is ugyanolyan hittel, szívvel, lelkesedéssel, nagy energiákkal vezeti a komáromi színházat, amint amikor elnyerte az igazgató széket, majd elkezdtek bezárni a színházakat. Megtartották már az idei első nagyszínpadi bemutatójukat. Luigi Pirandello Hat szerep szerzőt keres című színművel nyitották meg az évadot. A rendező Michal Vajdička. Mély, elgondolkodtató színházi élményt nyújtanak a közönségnek, igazi színészparádával, magas szintű művészi teljesítményekkel.

Október közepétől látható a Soproni Petőfi Színház és a Csavar Színház közös produkciója, a Peer Gynt a teátrumban, ebben ő a címszereplő, a darabot Pataki András állította színpadra. Bagó Bertalan rendezte majd a kortárs orosz szerzőpáros, a Presnyakov-fivérek Csónak avagy előttünk a vízőzön című komédiáját.

Készülnek még Molière Don Juan című komédiájának a műsorra tűzésével, ezt Nagy Péter István rendezte majd. A szezonban a nagyszínpadon fiataloknak és felnőtteknek, családoknak játsszák majd Mikszáth Kálmán - Lakatos Róbert - Laboda Róbert Beszélő köntös című zenés játékát. Ez Gál Tamás vezetésével készül. Henrik Ibsen színműve, a Kísértetek is szerepel a repertoárban,

Lukáš Brutovský állítja színpadra a művet. Nagy magyar klasszikusként tekinthetjük meg a nézők Örkény István Tóték tragikomédiáját Béres Attila rendezésében. A Benkő Géza Stúdiószínpadon Komáromhoz, Felvidékhez, külhoni magyarsághoz kapcsolódó előadásokat mutatnak be, a tervek szerint négyet. Az első

októberi ilyen premier Schwechtje Mihály Az örökség című színműve volt Rédlí Károly rendezésében.

- A világjárvány eddigi minden hullámát úgy átvészeltük, hogy megmaradt a kapcsolatunk a közönséggel, és az állandó újratervezés mellett befejeztük, kijátszottuk az előző évadot. Visszatekintve keményen dolgoztunk, s az a tapasztalat, melyet összegyűjtöttem a Csavar Színház

létrejött, működése, a folyamatos változás, kiszolgáltatottság és készenlét közben, most segített ebben a helyzetben. Köszönhető mindez annak, hogy remek, nagyon erős vezetői csapatot tudtunk kialakítani a Jókai Színházban. Varga Emese művészeti vezető és mellette Kiss Szilvia, aki a pályázatok írásában is nagy gyakorlattal rendelkezik, Zsiga Magdaléna gazdasági igazgató, Juhász Eszter szervezési osztály vezető, Görözdí Szilárd műszaki vezető, Erdélyi Zoltán színpadmester és az egész társulat munkája szükséges volt ahhoz, hogy most hét nagyszínpadi és négy stúdió előadást kínálhassunk a nézőknek - mondta Gál Tamás, aki visszatekintésében kiemelte, a Szeretkezz, ne háborúzz, Hamlet, Csön-des ház, Prah, De mi lett a nővel? Jelenetek egy házasságból, az Emigránsok darabok nagy sikert aratott játszásával, két-három szereplős előadások műsorra tűzésével átvészelték a hullámokat, bezárásokat úgy, hogy megmaradt a közönség mellettük. Örült annak, hogy bár háromszor állt meg a próbafolyamat, mégis sikerült nagy sikerrel, felállva ünneplő nézők előtt bemutatniuk A vén bakancsos és fia, a huszár című produkciót Eperjes Károly rendezésében.

- A Komáromi Jókai Színház jövőre ünnepelheti a 70. évadát. Minden korosztályhoz, széles rétegben szeretne szólni, s törekszünk arra, hogy a daraboknak, üzeneteiknek irodalmi, művészi értéke legyen. Hatalmas feladat és felelősség nem elrontani, ami eddig volt. Nekünk tovább kell építenünk az örökséget. Ennek a színháznak a színpadán rendkívüli produkciók, komoly művészi és szakmai értékű előadások születtek az elmúlt évtizedekben. Az

intézmény életében fontos szerepet játszottak a pozsonyi színművészeti egyetemről érkező színészek. Ott erős a drámai a képzés, s az természetes, hogy erre az erős alapra támaszkodva mutat és mutatott be klasszikus és kortárs műveket az intézmény. A musical és operett műfaj a legköltésesebb a színházakban, ráadásul, a közeli Budapesten erre létrejött társulatok a legmagasabb színvonalon játszanak darabokat. Szeretnénk majd kiállítani ilyen jellegű produkciókat is, akár cserék, együttműködések segítségével. Tatabánya, Sopron, Győr, Veszprém, Székesfehérvár színházai mind mutatják számunkra az utakat, példákat. Mindegyikkel törekszünk a jó kapcsolatot fenntartani, kialakítani. Örömteli, hogy idén a József Attila Színházba is meghívtak bennünket, A vén bakancsos és fia, a huszár előadással vendégeskedünk, s ők is érkeznek hozzánk várhatóan novemberben - emelte ki Gál Tamás, aki szerint most a legnagyobb feladatuk, hogy megmaradjanak magyar színházként Komáromban.

Az alacsony költségvetésük, kis létszámuk nem teszi lehetővé, hogy a kőszínházi falak közül elinduljanak a falvakba, ahol a szorványmagyarság él. Pedig Gál Tamás szerint ez nagyon fontos lenne. Ő már megtapasztalta azt, amikor a Csavar Színházzal járta a felvidéki településeket, mennyire igényelték az emberek a nyitott szívet, a magyar szót, a kulturális, irodalmi kincseket, a színház varázsát, a játék közös örömét. Ebből táplálkozik a színészet, így gondolkodik most komáromi igazgatóként.

Ez az ő tiszta forrása, ahová várja a közönséget csapatával, a társulattal együtt.

Karinthy Ferenc születésének 100. évfordulója alkalmából két egyfelvonásos darabot tűzött műsorára a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház a budapesti Karinthy Színházzal együttműködve. A Gellérthegyi álmok és a Dunakanyar a 2021/22-es évad első felében Kecskeméten látható, majd a fővárosi teátrum ad neki otthont. Nagy Viktor rendező azt ígéri, egy pillanatra sem fog lan-
kadni a nézők figyelme a férfi-nő kapcsolatokat boncolgató drámákon.

Közel a nézőkhöz

- Legutóbb, az előző évadban a Légy jó mindhalálig című musicalt állította színpadra Kecskeméten, most pedig stúdiószínházi előadást rendez. Hogyan érkezett Önöz a felkérés?

- Cseke Péter kért fel a feladatra, aminek különösképp azért örültem, hiszen számos sokszereplős musicalt

és operettet rendeztem már ebben a színházban, és egyébként is ritkán adódik alkalmam stúdiószínházi előadással dolgozni, úgyhogy kimondottan üdítően hatott, hogy most mindössze két-két szereplővel hoztuk létre a produkciót. Nem véletlenül játsszák sokat ezt a két drámát Karinthy Ferencről: remek lehetőséget kínálnak a színészi játékokra két-két szereplőnek. Kiváló párosítás a Gellérthegyi álmok és a Dunakanyar, mivel az egyik '45-ben játszódik, a másik pedig a '60-as évek vége, a '70-es évek eleje környékén, ezáltal két nemzedék férfi-nő kapcsolatait térképezhetjük fel és élhetjük át azt a húzd meg-ereszd el viszonyt, ami általában minden férfi-nő kapcsolatot jellemez.

- A férfi-nő kapcsolat bemutatása nem egyedülálló a drámairodalomban, de sokszereplős történet, kiterjedt cselekményhálózat helyett Karinthy két szereplőn keresztül vizslatja azt.

- Olyan, mintha mikroszkóp alatt néznénk és keresnénk a legbelső mozgatórugókat a férfi-nő kapcsolatban. Kevesen ástak le ilyen mélységekig, mint Karinthy, aki ráadásul egy nagyon sajátos, gunyoros, groteszk megközelítésből teszi mindezt.

- Hangulatát tekintve mennyiben hasonlít a két darab?

- Mindkettőre mondhatjuk, hogy tragikomikus. A Gellérthegyi álmok a sötétebb, hiszen a budapesti ostrom idején zajlanak az események, a Dunakanyar pedig a Kádár-korszakba, a "legvidámabb barakk" időszakába repíti a nézőt. Mindkét esetben lenne ok a szorongásra, a borongós hangulatra, de Karinthy Ferencre jellemző ez a tragikomikus kettősség és a fanyar humor, ami ebben a két műben is tetten érhető.

- Három oldalról veszi körül a nézőtér a játéktér. Ez mennyire számít újításnak?

- Nem ritkaság a színházakban ez a térelrendezés. Az a nagy előnye, hogy teljesen intimmé válik a tér, rendkívül közel kerülnek a nézők a szereplőkhöz, így a karakterek minden apró rezdülését látják, érzékelik. A színészekre ezáltal nagy felelősség hárul, nagyon hitelesen kell játszaniuk, akár egy filmben. A két egyfelvonásos darab természetesen két különböző díszlettel dolgozik: a Gellérthegyi álmok egy romos lakásban játszódik, míg a Dunakanyar helyszíne egy presszó.

- Nehéz volt egy-egy felvonásba sűríteni a két darabot?

- Egyetlen szót sem írtunk át egyik szöveggönyvben sem, viszont rövidíteniünk és tömöríteniünk kellett. A Gellérthegyi álmok bonyolultabb, ezáltal hosszabb is, a második felvonás rövidebb; egyiken sem hagyja azonban a cselekmény lan-
kadni a néző figyelmét egy pillanatra sem!

Sárdi Barbara

Fotó:
Gellérthegyi álmok
Dunakanyar fotói:
Kaszner Nikolett

A színház kapocs

Mindenki másként szórakozik, de a Zenthe Ferenc Színház az idén mindenkinek tesz ajánlatot! Október 14-én nyitják meg új játszóhelyüket, a Kamaratermet, ahol Hobótól Sütő Andrásig, a színháztól a formabontó koncertszínházig, kéthetente mindig lesz valami, ami tartalmas kikapcsolódást jelent.

Vagyis a kínálatuk egyfajta kulturális a la carte – mert ahogy ígérték: Pezsgő repertoár lesz a X. évadban – a „Zenthések” így ünnepelek a jubileumot.

Az újszerű színházszemlélet soha sem állt távol a salgótarjáni társulattól, gyakorlatilag ez a megújulni képes látásmód keltette életre, és az elmúlt tíz évben – afféle hajtómotorként – ez vitte előre Zenthe Ferenc Színházat. Most egy újabb állomáshoz, a X. évadhoz érkezve új perspektívába helyezik a színház, a művészet és a közönség kapcsolatát.

Hogy mit kell értenünk ezalatt? – a fiatal teátrum válasza:

Az alapvető értékek nem változnak, azok állandók, viszont a világ örületes tempóban fejlődik és ehhez idomulni kell!

Sokfélék vagyunk, más ízléssel, más érdeklődéssel, más igényekkel, lehetőségekkel. Van aki az ünnepi módon terített asztalt és a klasszikus ízeket, vagy épp a vizuális absztrakcióként felszolgált különlegességet szereti. Van, aki a jól bevált „hazai kosztra” a nagymama főztjére esküszik. De van, aki kísérletező vagy ínycsok és van olyan is, aki tápérték és kalória szerint válogat. Hasonlóképp van ez a kikapcsolódással is – Mindenki másként szórakozik. Egyik választás sem nemesebb, több vagy kevesebb, egyszerűen csak más és ez teszi olyan varázslatosan színessé a kultúrát.

A színházra még ma is többen úgy gondolnak, hogy amikor a nehéz bársonyfüggönyök szétnyílnak, ke-

vesek számára értelmezhető módon, súlyos, nagy gondolatok hangoznak el a színpadon. De ez nem így van! Természetesen helye van a mélyebb mondanivalójú műveknek is, sőt(!) kell hogy helye legyen a palettán, de egyetlen színnel nem lehetne festeni. Shakespeare sem csak az elitnek írt, a Globe sem csak nekik játszott. A színház nem a kulturális Olimposz, ahová egyszeri halandó nem léphet be. Épp ellenkezőleg! A színház otthona mindannak, ami színpadra termett. Mindegy, hogy a produkció milyen formanyelven: zenével, tánccal vagy prózával; színdarabban, musicalben vagy koncert formában üzen a közönségnek.

A színháznak kapocscsá kell válnia a színpadi művészek és a közönség között.

A mögöttünk hagyott csonka évadok után, ez még inkább igaz. „A kulturális élet motorját be kell indítani” – ezt szokás mondani, de valójában ez a motor egy percre sem állt le. Vagyis nem a gépezetet kell újraindítani, hanem az utat kell kiszélesíteni, hogy a sokat vároztatott előadók és nézők minél előbb egymásra találhassanak.

A 2021/22-es – a Zenthe Ferenc Színház számára ünnepi – színházi szezonban erre vállalkozunk. Jubileumi évad ez nekünk, de nem tartunk majd nagyszabású gálát, díszes ceremóniát. Nem is illene névadónk, Zenthe Ferenc emlékéhez. Hozzá passzoló módon egyszerűen csak egy új teret nyitunk, ahol nem csupán a művészek és a közönség, hanem a különféle műfajok is találkozhatnak egymással – mi így ünnepejük a X. évadot.

Az új színtér a KultPont Kávézó és Kamaraterem, ami fizikailag és repertoárjában is szervesen kapcsolódik a színházhoz, mégis egy különálló egység. A kínálatot összefoglalva azt mondhatnánk, hogy: tartalmasan szórakoztató színpadi a la carte.

Ezt tükrözik vissza az új helyszínhez igazított, új bérletsorozatunk: a Kamarabérlet 1-5. Ez kizárólag új darabokat, bérletenként egy-egy premiért és egy-egy ajándék előadást is tartalmaz. Az októberben startoló Kamarabérletek kedvezményes árú és színes repertoárjuk miatt, kimondottan jó választás azoknak, akik eddig csak kacsingattak a színház, a színházféle produkciók felé. Ami ebben a bérletben színpadra kerül: a Kulcskeresők című színháti játék, ami egy abszurd helyzetre építkezve nyitja ki Örkény jellegzetes látásmódját, humorvilágát. A fiatalos romantika vonalát Olt Tamás: Hét randi című zenés szetndbájmí-je képviseli, vagyis egy kétszereplős, párkapcsolati vígjáték. A bérletben helyet kapott az emberi lázadás és beletörődés ket-tősségét bemutató Káin és Ábel, Sütő Andrásról. Valamint két zenés produkció: Don Goggin: Apácák című viccesen szórakoztató musicalje és a Diabolus In Musica-Zenthe Ferenc Színház koncert-színház-játékos irodalmat ötvöző, formabontó koncertszínházi produkciója: Az élet alásson.

A bérletes előadások mellett, a KultPont deszkáin újrajátsszuk azokat a nagyszínpadon (és ország-szerte) már sikerrel bemutatott előadásainkat, amik a Kamaraterem meghittebb légkörében új élményt tudnak adni, mint például: Az eltört korszak, az Advent a Hargitán, az Amit akartok (Vízkereszt); vagy az idén, a nagyszínpadon debütáló IV. Henrik – ami a pandémia alatt, egy zárt belső körös bemutatón már megélt első sikerét.

De nem csak a saját és nem csak a kimondottan színházi előadások állnak majd színpadra. A Déryné Program keretében kétszer is vendégünk lesz Földes László, Hobo; életre kel majd Frankie Synatra; valamint lesz egy Rejtő Jenős, sanzonos, kalandos, légiós, fordultós, 14 karátos est, zenéssel és minden bizonnyal.

E bőséges színpadi kínálat ellenére nem mondunk le a már hagyományossá vált díjmentes estékről sem, de ezeket is átköltöztetjük a KultPontba.

A Felolvasószínház keretében idén két kortárs szerzőtől mutatunk egy-egy darabot: Tóth Krisztina: Pokémon go groteszk játékát és Kellermessel Klaus: Csonka Lili című színházi művét – ez utóbbi a Zenthe100 emlékvé keretében kiírt drámapályázatunk különdíjas műve.

Folytatódnak a színházi háttérbeszélgetések is. A Kedvenc Színészeink sorozat, amelyben a nézők találkozhatnak kedvelt színészeikkel, színésznőikkel és megismerhetik őket közelebbről, civil emberként. Továbbra is lesz Teátrum Kávéház, amin keresztül betekintést nyújtunk a színházi szakma háttér-dolgozó-

nak: rendezőknek, dramaturgoknak, díszlet- és jelmeztervezőknek, íróknak, vagyis mindazoknak a munkájába, akik nélkül nem állhatna színpadra egyetlen előadás sem.

...és természetesen a hamarosan induló KultPont Kamaraterem előadásai, rendezvényei mellett a már megszokott menetrend szerint, folyamatosan játszunk a színházterem nagyszínpadán is.

Igen, erős vállalást tettünk erre az évadra, erős tempót diktálva ezzel magunknak abban a reményben, hogy tényleg mindenkinek lesz egy jó ajánlatunk. Hisz a „színházcsinálás” valójában a közönségről szól, de mindenki másként szórakozik és a kulturális paletta rendkívül színes. A színház pedig... kapocs.

kiső.

Fotó: Komka Péter

Szívekbe ültetett tananyag

Az A tanítónő volt a Zenthe Ferenc Színház legutóbbi premierje

Bródy Sándor egyik legismertebb művét, az **A tanítónőt** mutatta be szeptember utolsó hétvégéjén a salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház. Az eredetileg ez év májusára tervezett, de a kényszerű leállás miatt öszre halasztott premier bebizonyította: a több mint száz esztendeje papírra vetett mű eredeti formájában bemutatva ugyanolyan mondanivalóval bír a mai Magyarországon is, mint 1908-ban, hiszen az ember önbecsülése, igaza akkor sem volt eladó, s ma sem az.

Én az életre akarom nevelni a gyerekeket – ez a „székfoglaló beszéd” a darabbéli frissen végzett tanítónő, Tóth Flóra első mondatai közül való. A bácskai kis faluban – ahová a pesti tanítóképzőből vezetett útja az ifjú hölgynek – akár naivitásról is tanulmányozhatunk e szavak. Egy, az igazi tanítóléte még csak könyvekből, vagy tanárai elbeszéléseiből ismerő, tapasztalatlan, de munkájához optimistán álló ifjú

hölgy víziója ez, aki keresi a helyét egy számára ismeretlen faluban, ismeretlen közegben; korábban sosem megélt érzések közepette, kevés fogódzóval, mindenféle külső segítség nélkül.

Ezt a kissé magára hagyott karaktert, s az őt vágyakozással és gyanakvással körülvevő helybelieket kellett színpadra állítani Kis Domonkos Márk rendezőnek, Deés Enikő dramaturg segítségével. Mondhatnánk, szövevényes kapcsolatokat kellett bemutatniuk, bár valójában úgy tűnik, a módos bácskai faluban mindenki ugyanoda van bekötve, mindenki ugyanattól az embertől függ, mindenki pontosan tudja, mit kell ahhoz tennie, hogy élete biztonságban és kényelemben teljen – még ha nem is feltétlenül úgy, ahogy ő szeretné.

A darab egy tragédiával indul – igazából csak sejtjük, hogy a szegény sorból kemény munkával felfelé kapaszkodó, nagybirtokossá váló családfő megtagadta áldását fia, és annak szegényebb szerelme frigyére –, amely végig kimondatlanul, már-

már kínosan elhallgatva veti fekete fátylát a későbbi történésekre.

A tanítónő bár előre bejelentkezik, mégis váratlanul toppan be a kis falu életébe. Van, aki (kötelező?) szívvelszívvel fogadja, van, aki élete értelmét nem találva, egykedvűen. De a legfurcsább, hogy a falu kulcsfiguráit betöltő férfijai; a káplán, a szolgabíró, a kántor milyen hirtelen, már-már kapkodva tesznek félreértéket az új jövevénynek. Ez szólhat a fiatal tanítónő hamvaságának, csínosságának is – de ugyanígy állhat az is mögötte, hogy addig kell lecsapniuk rá, míg a nagyúr csapodár fiának fülebe nem jut, hogy új hölgyre vetheti ki hálóját...

És itt jön Flóra legnagyobb tanítása: nem hajlandó beállni a sorba. Sem akkor, amikor kéri egymásra licitálva jó életet ajánlanak neki, sem akkor, amikor az úrfi próbálja erőből elnyerni szívét, sem akkor, amikor koholt vádakkal iskolaszék elé citálják. Egyetlen pillanatra inog meg: amikor azzal fenyegetik, hogy édesanyjának elmondják, csapodár élete miatt csapják ki a tanítói állásból.

„Csak édesanyámnak ne” – hangzik a kétségbeesett mondat szájából, itt fedezhető fel törés az ellenállásban. Ez volt az egyetlen, amivel sarokba szoríthatták: hogy édesanyjának biztosan csalódást okoz a hír, hogy lánya nem tartotta magát az egyenes gerincű, szigorú neveltetéshez.

Ám itt eldőlt a sorsa is: tudja, nem maradhat; önmagát meghazudtolva nem hajolhat meg, és másra sem számíthat, mint folyamatos támadásokra. Pedig ekkorra már titkon beengedte szívébe a gazdag úr fiát... Még kieroszakol egy lánykérés, ahová a fiú szüleit várja; s mivel a szülők itt egyértelművé teszik számára, hogy nincs ínyükre, hogy leendő menyüknék nem gazdag, úri lányt akar sors, dönt: elhagyja a falut, s vele immár alig titkolt szerelmét, boldogságát is. Az előadás záró jelenetsora a néző fantáziájára bízva,

Sokan környékezik meg a tanítónőt (Hege Veronika és Máté Krisztián)

milyen véget vél felfedezni a történetben, egyszerre lehet tragikus, de romantikus is.

A rendkívül szépen vezetett, jó tempójú, nívós játékot, a fényekkel és jelmezekkel felépített már-már romantikus pillanatokat groteszkbe hajló kellékekkel töri meg a rendezés. Minden elnagyolt, ami az élet élvezeti részét jelenti, de a szó legszorosabb értelmében: az állandó trakta mennyisége, a lakomák kellékei, az egyetlen szórakozást nyújtó kártya, a nagyúr szivarja, de akár ide sorolható az úrnő azon szokása is, hogy két inassal cipelteti magát mindenhol. A füst – amellett, hogy a viszonyok homályos, vagy akár orrfacsaró voltát is jelképezi – szépen megágyaz a fényeknek, amelyek pontos helyeket jelölnek ki a színeseknek, ezzel is sugallva, hogy senkinek nincs mozgástere ebben a közegben. Ötletes a diákok vetített megjelenítése, amely így nem engedi szétszóródnia a figyelmet.

A címszerepet az egyetemista Hege Veronika játssza, aki szinte folyamatosan színen van, körülötte forog az egész játék. Végig hitelesen alakítja az elveihez ragaszkodó, konkrét célokkal rendelkező tanítónőt, aki egyetlen helyzetben nem magabiztos: amikor a szerelem köszönt be életébe. Az ifjabb Nagy Istvánt alakító Hajdu Tibor jól formálja a nőket habzó, majd meghasonló énjét is; életigenlő szerepében szeretni való

a Katót játszó Bocskai Virág, csak úgy, mint a kishitűségében céltalan tanítót alakító Móczár Bence. A falu megtört, betagozódott, de dacsözvettségben összeforrt férfijait remekül mutatja be Máté Krisztián, Baksa Imre, Erdélyi Gábor, Farkas Zoltán, vagy a két szerepben is feltűnő Kecskés Alexis; kisebb szerepe ellenére is sokat tesz hozzá a helyi viszonyok megértéséhez Házi Anita és Kántor Zoltán. Bár jóformán csak az előadás utolsó harmadában vannak színen, előtte csak utalnak rájuk, mégis két fontos szereplő a nagybirtokost játszó Rácz János és az úrhatnám feleségét alakító Vándor Éva – végigkíséri játékukat, hogy fontosabb számukra a vagyon megőrzésének fontossága még a család egyben tartásánál is. A jólelkű, de a tehetetlenségbe belerokkanó, bölcs papot élethűen formálja Albert Péter.

A jelmezek ott hivalkodók, ahol a szerep megköveteli, egyébként korhűek, nem csak anyagukban és szabásukban, de mennyiségükben is – ezek Pallós Nelli munkáját dicsérik.

Én az életre akarom nevelni a gyerekeket – jelenti ki az előadás elején Tóth Flóra, s tartásával, megalkuvásmentes magatartásával olyan leckét ad a falu cseperedő lányainak, amelyet nem tankönyvekbe, hanem szívekbe írunk.

Andó Ákos

Fotók: Komka Péter

A szülők macacsul ragaszkodnak értékrendjükhöz – nem akarnak veszíteni

Hogyan került „Jenő” a tanterembe?

Az elveszett és megkerült Jenő, avagy ha baj van, kést teszek a sebbe

Újabb osztálytermi premieren van túl a salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház. A helyi Kodály Zoltán Tagiskola adott helyet Rejtő Jenő klasszikus történeti nyomán, a Horváth János Antal által írt és rendezett darabnak. Már az előadás címe is egy sodró lendületű, fondorlatokkal, nyelvi bravúrokkal teli önfeledt szórakozást ígér. A rendező kiválóan ráértett, mire kapja fel a fejét a néző, életkorától függetlenül. Az előadáson részt vevő pedagógus élménybeszámolója is sok mindent elárul: „a gyerekek számára különleges, izgalmas volt, hogy a mellettük, szinte velük játszódik a történet. A testközelségben történő játék által úgy érezték, ők is részesei a sztorinak. A jelenetekben a színészek sokféle arcukat megmutatták a különböző

karakterek megformálásával, ami – főleg így közelről nézve – különleges élmény volt. A darab humoros jeleneteit még azok is élvezték, akik – életkorukból adódóan – nem Rejtő Jenő művein nőttek fel. Jó szívvel ajánlom minden pedagógusnak és diáknak ezt a nem mindennapi színházi élményt!”

Rejtő Jenő életében van három év, amiről senki nem tudja, mivel töltötte, merre járt, miből élt. Szülei azt hitték, beállt az idegenlégióba, testvérei szerint csak szórakozni. Mi annyit tudtunk, hogy járta a világot és figyelte az embereket. Az elveszett és megkerült Jenő című előadásban a bohózatok és dramatizált regényrészletein keresztül keressük őt magát, és azt, hogy hogyan lett hazánk egyik legolva-

sottabb írója. Az előadás a felsős és középiskolai korosztály számára készült, de a felnőtt közönség is megtalálja benne magát. A színészek több karaktert formálnak meg a jelenetek során, ami rengeteg humort hordoz magában, mellette zenélnek, táncolnak és felelevenítik Rejtő Jenő életét is. Remélem sok néző elé és sok iskolába jut el az előadás, mert fontos korosztálynak szól, olyanoknak akikkel – ha még eddig nem sikerült, reményeim szerint ennek az előadásnak köszönhetően – meg lehet szeretetni a színházat és megmutatni azt a varázslatot, amit csak a színház tud – mondta el az előadásról a gondolatait a darab rendezője Horváth János Antal.

Imre Indigó

Évadmustra

Haramiák-bemutató Székelyudvarhelyen – Betyárlíra

Vagy ritmikus proletkult. Friedrich Schiller kamaszkori darabját vitte színre nemzetközi alkotótábjával a Németországban tanító és dolgozó rendező, Florin Vidamski. Meghökkenő, ugyanakkor érzéletes ösztönművészeti performance élményével gazdagodva kelhetnek ki zsölygőjükből a bátor kíváncsiak.

„Egy ilyen kisvárosban, mint Székelyudvarhely vagy Gyergyószentmiklós, bemész a városba, és nézed, hogy minek ide színház, mit akarnak ezek?” – kérdezi magától Vidamski. – „Hogy ilyen elszigetelt helyeken, ahol nem is számíthat rá, van kultúra, létezik a vágy az alkotásra.” (...) „Ha ezek a kis színházak minőséget tudnak nyújtani, és még technikai felszereltség tekintetében is elérik a 21. század követelményeit, akkor Románia másképp fog kinézni.” – fogalmazza kiáltványát munkacélját a rendező, irányítót adva egyben a krónikásnak, merre keresse az előadás stílusgyökereit.

A művészforradalmári és forradalmár művészi indulat régről, a Weimari Köztársaság zűrzavaros idejéből ismerős. A német részről elbukott világháborút követő sokk hatására, a marxizmus elkötelezett híveként, elsőként Erwin Piscator (1893–1966) vállalkozott arra, hogy a színházat politikáló intézménnyé tegye. Az elveszített szeretteink emléke nagyobb súly, mint Hamlet vívódásáé, ezért nem a szereplők sorsába kell belelélnünk magunkat, hanem a sorsukat meghatározó helyzetekbe, s változtatni akarva azokon: „A színház nem próbálja többé megrészégiteni, illúziókkal táplálni, a világot elfeledtetni vele, sorsával kibékíteni. A színház azért teszi immár elébe a világot, hogy belenyúl-

jon.” Dacára annak, hogy a saját, a forradalmi szocialista világnézet tribünjének tekintett színháza közönségvesztés miatt megbukott, ideája nyúlványai mindmáig felfedezhetők. [E dolgozatra készülve, a Színházi kalauz (Gondolat – Budapest, 1981) negyedik kiadásában olvastam, hogy Karl Moor és csapata ádáz küzdelmet vívott a Franz Moor képviselte feudalizmussal szemben.] 1939-ben Piscator az Egyesült Államokba utazott, és New Yorkban Dramatic Workshopot (színházi műhelyt) vezetett – növendéke volt többek közt Tennessee Williams és Arthur Miller is. Esztétikai ideológiájának ki- és beteljesítője Bertolt Brecht (1898–1956) volt, aki a második világháborút követően világkánonná fejlesztette a posztdramatikus színjátszást, s megszervezte hozzá a műélvezet széleskörű divatját.

Míg Brecht az expresszionizmus háttérével, addig Antonin Artaud (1896–1948) a szürrealizmus irányából érkezve fogalmazta meg: a színháznak nem az emberi lét egyéni dimenziójával kell foglalkoznia, hanem az „egyetemeset és átfogót”, az élet mítoszait kell kifejeznie rituális formában, melyek az embert „transzcendens hatalmak visszfényének” láttatják. Lélekteltető rituáléja keletiesen kegyetlen. Színpadi és szellemi műve erősen befolyásolta Peter Brook, Jerzy Grotowski, Eugenio Barba pályájának alakulását, amiként majd ezeké Vidamski idősebb pályatársai, Ostermeier, Thalheimer és mások alkotásait.

Vidamski székelyudvarhelyi rendezése háromszorosan német előadás, és háromszorosan mai-világszínházi léptékű. Németek a stíluselődök, németektől származik a klasszikusok újragondolt színrevitelére való igyekezet, s ebben a sorban

német az általa kiválasztott szerző, Schiller. Ugyanakkor Ostermeier, Thalheimer és mások alkotásai olyanok, hogy megtalálnák az értő-érzékeny közönségüket New Yorkban, a veterán sztárrendező. Robert Wilson honában is. Persze, amikor leírom, mennyire német az előadás, és az első méltató soraimba belopakodik a színész, rendező és dramaturg, koreográfus, festő, szobrász, videó-művész, valamint hang- és fénytervező Wilson neve, akkor gyökereket kereső időutazásomban meg sem állok a Dionüszoszi játékokig; ezzel teljes a formanyelvi evolúció és forradalom: mókuserékben a spanyolviasz.

Nem véletlen talán, hogy, a Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról című musical librettójának szerzője, Déry Tibor nekiveselkedett egykor a Haramiák lefordításának, aminthogy kézenfekvő minden időben a legutóbbi átköltéshez viszonyító szövegfátalítás, hiszen a mű mai, igazi valóságshow-mese. A falusi legényt apja egyetemre küldi a városba, ahol elragadja a macsóvirtus: nagylábon él, túlköltekezik, s az adósságait törlesztendő a bűn útjára lép. Betyárpajtásai megvédik a hatóságoktól; a tettükért holtig-hűséget esküszik nekik. Az örökségből jog szerint kizárt öcskőst hergelt az üdvöske-testvér karrierje, ezért ármánnyal kijárja számára az atyai átkot. A tékozló fiú hazaoson, tájékozódik, s ráereszti bandáját a szülői házra. A szorgos mintagyerek, akiről kiderül, hogy az apjukat halálra akarta éheztetni, a testvére menyasszonyát pedig el akarta hódítani, öngyilkosságba menekül. Az apa, a fia választott életútja miatti bánatában hal meg, a menyasszony pedig megfojtatja magát a szerelmével, amiért annak esküje miatt, a betyárvilágból nem léphetnének ki. Meredek, ám mo-

dern fordulat; tudatmódosító szer közrejátszása sem kizárt.

Meredek és modern volt az ősbemutatókor is. A darabot a mannheimi színház adta elő óriási sikerrel, 1782. január 13-án. A közönség tombolt, az előadást majdnem le is kellett állítani. Fellobbant a nézőkben a szabadságszenvedély, megragadta őket a drámahősök önféjűségének végzetes bája. A mannheimi bemutatót követően a szertelen szakrajongók mindjárt Shakespeare-t kiáltottak. Hihetnénk, hogy egy ilyen, színház-történeti emlékü fogadtatás a műsorra tűzőket mindenkor kötelezi a regényes lelkek iránti rajongásra, hogy reprodukálják az eredeti ovációt. Tévedhetünk. Vidamski treffenista modorban prezentálja a Haramiákat. (Theatertreffen, a német nyelvterület színházainak berlini fesztiválja, ahonnan naprakészséget meríthetnek a fesztiválsikerre vágyakozók.) Társulatfejlesztő próbafolyamattal ajándékozta meg a Tomcsa Sándor Színházat, a robotos munka jutal-

maként azzal az eséllyel, hogy a hivatásos közvélemény-formálók figyelmé esetleg ráirányul az előadásra. A fesztiváldíjak növelik a városimázt, a Brand érzete büszkévé teszi a polgárokat, a büszkeség színházszeregethez vezet, utóbbi pedig akár jelenléti rokonszenvvé (a színházba járás szokásává) is fejlődhet. Németországban, a Brechtben fogant művészet gyakorlóit a sok évtizedes egyeduralmukkal hozzánevelték közönségüket a stílusukhoz.

Meglehet, tévútra lépett a társulat, a tett azonban magasztos, tanulságokkal teljes. A rendező, Dunkler Réka dramaturggal átdolgozta a szöveget. Szükség volt erre részint azért, mert Schiller tizenkilenc évesen írott munkája terjedelmében körülbelül ötórás időtartamú előadást kívánna, részint azért, mert dramaturgiai sutaságoktól hemzseg, nem utolsósorban pedig azért, mert a romantikus szenvedélyszavak direkt fordítása idegenül hatna a mai fülekre. A célfordítás és kurtítás ugyanakkor al-

kalmazott művészet. Esetünkben meg kell felelnie annak az igénynek, hogy ne a jelenetek cselekménye kösse le a nézők figyelmét, hanem tárulkozzék fel előttük a szereplők, a zsigeri anarchisták nyughatatlan természetének anatómiája, az olyanoké, akiknek személyiségük a káosz. Vidamski, átlépve a lineáris cselekmény veszélyét hordozó szavakon, színpadképeiben ötvözi érzéketlenséget az expresszívet a szürreálissal. Jellemzően, inkább alulvilágított az előadás, távolabbról nézve nem is sejthető, csak utóbb, az archív felvételek alapján, hogy színgazdag világot, egy eleven romantikus kép-tárat teremtettek számunkra a látványfelelős művész-közreműködők. Absztrakt terek, tárgyak és fények villódzó váltakozása kelt heveny szorongást. Nemzetközi alkotócsapattal dolgozott: Matei Sykora cseh jelmeztervező, Cristina Milea, az elismert román jelmeztervező, a dán Edith Buttinsgrud Pedersen koreográfus, az erdélyi Bocsárdi Magor zeneszerző.

A színészi jelenlét okán utaltam bevezető mondataimmal a Dionüszoszi játékokra. A kórushangzás és csoportmozdulatok adják az alapot, s mindennek ellenpontjaként az olykori mély némaság, a csend, mint zéró hangjel a zajban. Ezt egészíti ki a közönséget megszólító, közöttük járkáló-vágtató, vagy csak kérdező interakció. Mindenki kórus és táncos, de majdnem mindenki egyén is, szerepnevekké.

Maximilian Moor: **Dunkler Róbert**
Karl Moor: **Barabás Árpád**
Franz Moor: **Esti Norbert**
Amalia Von Edelreich:
Nagy Xénia-Abigél
Spiegelberg: **Szűcs-Olcsváry Gellért**
Hermann: **Tóth Árpád**
Daniel: **Fincziski Andrea**
Kar/Rablók: **Albert Orsolya, Bekő Főri Zenkő, Fincziski Andrea, Jakab Tamás, László Kata, Pál Attila, Sepsi Melinda, Szűcs-Olcsváry Gellért, Tóth Árpád, Wagner Áron.**

A színészek alatt feltűntethetnénk a napi előadás közönségnevsorát. Az interakció társalkotóvá tesz, élményközösséget teremt. A felnőtté válás előtti kamaszlázadás, az utolsó szabad tett rokonszenves téma: egyszerre fokozza a nézőtérben az ifonti tetterőt és ébreszt az öregekben erőnosztalgia. A színpadi játékos és az alantól résztvevők partnersége biztató volt a premieren.

Bár a bontott formák elvárás szerinti alkalmazásával, a színpadi történet művi voltát jelezni hivatott hatáselemek özőnével bombáznak világszerte a sarlatán rendezők, a rátermetekben mutatkozik mértéktartás. Florin Vidamski az utóbbiak közé tartozik. Az importált furcsaságok feszélyezik ugyan az élményvágyókat, a megszólaláskor bizonyosodnak azonban, hogy a magyar beszéd – a nyelv magánhangzóbősége és az ereszkedő hanglejtés miatt – alkalmatlan a teljesen szenttelen intonációra. Valami érzelmi véleményhangzat belevegyül a legridegebb mondatba is, és ez önkéntelenül nonposztdramatikus színházélményt eredményez. A székelyudvarhelyi Haramiák kenetteljes avantgarde.

Balogh Tibor

Képek: **Balázs Attila**

Nine – Budapesti Operettszínház

Az első szereposztás premierjéről

„Az év szuperprodukciója.” – mondta az utcán egy ismerősöm. Nem akarok felesleges izgalmat kelteni: a Nine valóban az! Annak idején volt szerencsém látni Békéscsabán a magyarországi bemutatót, utána természetesen széthallgattam az eredeti Broadway verziót, és egyértelmű volt, hogy a 2009-es filmet is megnézem. Pedig a musicalműfaj nem tartozik a kedvenceim közé, de a Nine-ban rengeteg a potenciál!

A jó musicalben a három alappillért természetesen a zene, a szöveg és a sztori. A zenének erős dramaturgiai, kor-, hangulat-, – karakter- és lélekállapot-festő funkciója van. A szöveg sem bugyuta, „fekete-brekeke” rímpárómleny, és a történetnek van lélektani mélysége, vagy legalább mámorító szépsége (lásd. klasszikus musicalek)! Erre már épülhet show: a bravúros hangoktól a bonyolult koreográfián, a színes jelmezeken és az összes külcsínén át a katartikus csúcspontokig. És persze elengedhetetlen a hiteles színészi játék, mert ez nem koncert, hanem színdarab! Jó musical = komoly szakmai tudás és összmunka. A Nine pedig egy jól megírt, összetett zenei szöveget, kihívás énekesnek, kórusnak, zenekarnak egyaránt, a szövegek nem közhelyesek, Szomor György kitűnő fordításának köszönhetően a magyar szöveg sem, és a történet is erős pszichológiai mélységekben kutakodik.

A cselekmény Fellini klasszikusán alapul. A saját sorstól ihletett 8 1/2 egy rendező szakmai, életkori és magánéleti válságát mutatja be a maga szürreális módján. Az 1963-as film teljesen ráolaj ejt az akkor húszas éveiben járó zeneszerző-dalszövegíró, Maury Yestont; úgy érzi, ez róla szól, ő maga Guido. Bár Yeston úgy gondolja, a darab a nők hatalmát szimbolizálja a férfiak felett, valójá-

ban inkább egy nagyon is általános, a nemi sztereotípiákat leosztó társadalom pszichés körképét mutatja, mégpedig azt, hogy a férfi lélek hogy szabdalódik szét, öröklődik vágyaiban, képzeletében és a realitás közt csapongva, pusztán azért, mert férfi szerepéből adódóan érzelmi elfojtásokban, feldolgozatlan traumákkal, magányosan szocializálódott, és éli önismeret nélküli mindennapjait. Főhősünk, Guido Contini körül három nőalak lebeg, a feleség, a szerető, a szellemi társ („múza”) Szentháromsága, és mert ezek összehozhatatlanul különállók, Guido élete minden téren szétesik, és az eredeti, színpadi verzióban nincs is erre feloldozás. Bár megfogalmazódik a felismerés, hogy fel kéne nőni, a finálé mégis egy bomlott psziché nyomozó képzeletorgiája.

A rendező-dramaturg, Balázs Zoltán, bár igyekezett pozitív kicsengéssel zárni, olyasmi üzenet formájában, hogy próbáljunk örülni, és a boldogságot a pillanatokban és egymásban megtalálni, ez valójában teljes mértékkel a darabban foglaltakon kívül álló – bár mindenképp szép – gondolat. Balázs Zoltán személye a rendezői feladatokra izgalmas választás: különleges látásmódja, jel-, szám-, szimbólum- és mindenféle egyéb rendszerekben való gondolkodása ismert lehet eddigi rendezéseiből, különösen a Maladype Színház produkcióiból. Számítottunk rá, hogy cirkuszművészet iránti lelkesedése új dimenzióba kapcsolja a musical műfaját. A cirkuszelemek benne is voltak, mégis erősen kiváltak utánozhatatlan műfaji sajátosságaikból adódóan. A rendezés egyik erőssége a Nine pszichés rendszereinek feltárása, elsősorban Guido gyerekkori traumáinak párhuzamba állítása a jelenlennel (Carla-Saragina-apácák), ahogy a női karaktereket is következetesen mozgatja a hatalmas térben.

A tér: ki gondolná, hogy magából a díszletből is humort lehet csinálni (makett, majmok)? Balázs másik erőssége épp a humora, mely több helyen is „kiszól”, általában, mint a darab önironikus, kedves reflexiója. A harmadik erősség pedig mindenképp a lélek! Érződik: Balázs Zoltán szereti ezt a történetet, a karaktereket, a színt, a jelmezt, a csapatot, de leginkább a nézőt: valami szépet, nemeset akar nekik adni ebben a nagyon nehéz témákat feszegető darabban is.

A díszletre visszatérve: az Operettszínház méltán büszke lehet! Szendrényi Éva egy kortárs képzőművészeti remeket alkotott, mely valahol a 60-as évek op-art – minimal art – geometrikus tradíciók tengelyén helyezhető el. A végtelen függőlegesek, a cirkuszi pózna oszlopok nemcsak a spa-hotel belső terét formálják, hanem a hasadt elme szürrealitását is leképezik. Érdekes a nyomtatott, 2D díszletanalóg előfüggöny a felvonások között, akár csak a ponéknént megjelenő makett a második felvonásban. Akár szándékos, akár nem, ez a hármas megjelenés értelmezhető mint szimbólum (háromfelé szakítottság, a szűkülő psziché síkjai), és mint rendezői kiszólás (büszkek vagyunk a díszletre!) is. Egyedül a hosszan benyúló térelem zavarja a nézőtér jobb felén ülőket a középen zajló jeleneteknél. Hogy az ensemble, a tánckar és a művészállomány mit szolt a sűrű lépcsősorhoz, nem tudom, mindenesetre a túl gyors tempót vett nyitány első, lélegzetelállító hangjait sűrű lefelé pillantgatások kísérték, nyilvánvalóan azért, hogy senki se törje a lábát.

Apropó, lábak: ennyi szép művésznőt ritkán lát együtt az ember, és jó volt nézni, hogy a női szépséget ilyen izléseken hangsúlyozta a jelmeztervező. Németh Anikó ruhái valóságos költemények! Hogy mit összedol-

gozhatott rajtuk a varroda, elképzelni is nehéz! Különösen a nyitány aranyozott előszobrai, a revüjelenetek, és a kar jelenései látványosak, de a Dolce Vita szökőkutas estélyije is feltűnik, utalásként Fellinire.

A művészállomány fantasztikusan ugorja meg a zenei kihívásokat. A kar hatalmas munkát végzett, egyneműen, éteri gyönyörűséggel szól, szopránjai magabiztos fölényel uralják a háromvonalasok birodalmát. A szolístáknak sincs egyszerű dolguk. Dolhai Attila, mint Guido Contini, állandóan a színen van, végig magas energiákkal kell létezzen színészilag, koncentrálnia kell a lépcsőkre, póznákra, koreográfiára, miközben bravúros tempót vett daliban próbálhat tüdővel helyt állni. Máskor van lehetősége azért meg-

mutatni a hangját is, és nem csak a gyors szövegmondással lehet zsonglőrködni. Színészilag egy idealista, álmodozó, kisfiús karaktert hoz. Felesége, Luisa, a premieren kifinomult, kimért nő, erős, kissé hűvös személyiség. Főleg megaláztatottsága miatt sajnáljuk, amit rendezőileg más női karakterek játszanak el helyette. Széles Flóra hatalmas hang, az első szólószáma szép színészilag is, a másodikban ő kiválóan énekel, de az ismétlődő, üres tánc teljesen beszűkíti a mozgásterét és a filmből átemelt, remekül sikerült szám dramaturgiai jelentőségét.

A koreográfia (Szöllősi András) amúgy csak félig okolható, valódi showra a szűklépcsős tér kevésbé alkalmas. A szerető, Carla szerepében Gubik Petrát láthattuk. A karaktert a legközhözesebb végletbe tolták ki a rendezés, olyan, mint egy Kiszkel Tünde-plakát, de a jelmez és a koreográfia sem segítette meg az amúgy gyönyörű és tehetséges művésznőt; inkább szexszimbólum. Az eredeti, Broadway változatban szereplő dalát kihúzták, pedig itt mutatkozhatna meg Carla mélysége. A filmes változatban is gyönyörűen kijön a szeretői sors meddő keserűsége, és kétségtelen, ezt Gubik Petra kitűnően el is játszotta volna.

A harmadik nőalak, Claudia Nardi, a múza. Füredi Nikolett érzékeny alakításában egy komplex, teljes egészre formált személyiséget látunk: egy értő-érző nőt, aki odafigyel másokra, különösképp nőtársára, és akinek fontosabb a méltóság, mint saját érzelmei. Füredi gyönyörű pianókat indít kényelmetlen magasságon; érzelmesen, stílusosan, hibátlanul énekel. Liliane La Fleur szerepében Siménfalvy Ágota mutat példát, milyen is a kifinomult, elegáns női szexualitás. A Folies Bergère bűvös hangulata elevenedik meg –

nem, nem a remek zeneszámtól, hanem Siménfalvy szuggesztív, finom bájtól parfümözö előadói mutatványában. Szerepe következetes, jól követhető az egyébként igen kusza cselekményben. Guido anyját Ullmann Zsuzsa formálta meg olasz mammás szigorral, de szerető gyöngédséggel. Vágó Bernadett az újságíró, Stephanie Necrophorus karakterét alakítja. Nyüzsgő, energikus, csábos, kicsit dilis, ahogy kell, és igen nagy szomorúság, hogy a premieren baj volt a mikroportjával, így az egyik legcsillogóbb szám technikai hibák miatt kevésbé fénylett. Peller Anna, mint Sarraghina, remekelt hangilag is, jelenlétben is, pedig nem lehetett egyszerű dolga a jelenettel, főleg így a friss gyermekvédelmi törvények árnyékában. A koreográfus itt nagyon szépen menti a kellemetlen szituációt (ti. hogy Sarraghina négy 9 éves kislánknak mutogatja magát, és a többi...), és egy valóban ütős, vérbő, de izléses koreográfiát rak elénk. György-Rózsa Sándor a fürdő tulajdonosaként

olyan, mint „Dzsini” az Aladdinból, a legváratlanabb helyekről bukkan elő. Kis szerep, de azt határozottan, pontosan hozza. Pálfalvy Attila bíborosáról nem épp a konzervatív katolikus egyház jut eszembe, talán mert a jelenetben szereplő zseniális kép másfelé tereli a figyelmet: a papok, mint oszlopfejek szobrai ülnek a cirkuszi póznákon, hosszú leplük az oszloptest, amit a gyónás végére elengednek, és immár neveléses, rövid ingecskében meztelenkednek (persze csak azért, mert egy fürdőben vagyunk)! Végezetül nem maradhat el Bolba Tamás karmester, a zenekar, valamint a műszak dicsérete. A Nine valóban szuperprodukció, nem csak a monumentális látvány és szereplőgárda felvonultatása miatt, hanem mert mindenki a legmagasabb fokon végezte feladatát, ez vitathatatlan. Érdemes persze több szereposztásban is megnézni, hiszen a rendezés és a jelmez teret adott rá, hogy mindenki a saját személyiségét vigye bele a karakterébe.

Végezetül kis adalékanyag a címhez: A fiatal Guido a darabban épp 9 éves. Gondolhatnánk, ezért lett Nine – Kilenc a musical. Esetleg számolgathatnánk a Guido körül megjelenő női karaktereket is: Luisa, Carla, Claudia, az anyja, Liliane, Stephanie... itt meg híján lennénk még háromnak. Valójában Fellini analógiáját használta Yeston: a 8 1/2 Fellini eddigi munkáinak összege (és összegzése), a Nine pedig a filmklasszikus musicallé bővített változata, ahol a zene még épp egy fél részt tesz ki. Ilyen egyszerű. De nem is ez a lényeg! A lényeg, hogy menjünk az Operettszínházba egy kis pszichoanalízisre, ha férfiak vagyunk azért, ha nők vagyunk, azért, de mindegyre fogadjuk el a rendezőtől ezt a jó szívvel adott kis útravalót: „Az élet teli van örömmel, örüljünk neki együtt. Ez az egyetlen megoldás, hogy valóban megtaláljuk önmagunkat!”

Írta: Nagy Szilvia
Fotó: Juhász Éva

„A vágyam csak ennyi...” Egy csók és más semmi Kecskeméten

Eisemann Mihályt igazi slágergyárosként tartja számon a magyar zenés színháztörténet. A magyar operettkánón számos Eisemann-művet fogadott a kegyeibe: az *Én és a kisöcsém* (1934), a *Fekete Péter* (1943), de még a *Bástyasétány 77* (1958) dalain sem fogott az idő vasfoga. S kétségkívül, az *Egy csók és más semmi* 1933 májusában, a Magyar Színházban debütált kisoperett muzsikája is e sorba illeszkedik.

A filmen szintén – többek között Tolnay Klári és Jávor Pál főszereplésével (1941) – sikeres darab alapkonfliktusa, a Harmath Imre által írt librettó, s Békefi István versei egytől egytől ismertek. A legújabb színpadi adaptációját Szöcs Artur rendezésében láthatta a nagydémű, aki ezúttal a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház művészeivel dolgozott együtt. Egy 2020. december 31-ei előbemutatót követően a premiért 2021. június 22-én tartották. LENGYEL EMESE írása

Népszerű operettet játszani roppant könnyű lehet, gondolják sokan. Azonban operettet játszani, méghozzá jól, rendkívül nehéz, ugyanis a közönségkedvenc zenétáncos műfaj számos csapdát tartogat a rendezőknek és a színészeknek egyaránt, s többen esnek a felületesség hibájába, mely tovább erősíti a zsánerrel szembeni ellenérzéseket. Szöcs Artur koncepciója azonban felemelően bátran nyúl a vígjátéki anyaghoz, korántsem elégszik meg az untalan ismételt rendezői megoldásokkal. Mer gondolkodni a műfaj maivá tételén, és nem utolsó sorban, messziről elkerüli a „hahnyszerűséget”. Nem véletlen, hiszen a színész-rendező a legkisebb atomokig ismeri a műfajt és annak működését, maga is színpadra állított már nagy- és kisoperettet, illetve színészként

többször megfordult operettszínházban, például a Miskolci Nemzeti Színházban a Viktória Koltay huszárkapitányaként, vagy éppen a Marica grófnő Taszilójaként. Sőt, 2015-ben már megrendezte az *Egy csók...*-ot Miskolcon, de ezek szerint még volt mondanivalója a darabban, a minőségi operettjátást kedvelők nagy öröme.

Nadányi Ervinné, Annie (Bori Réka), azért keresi fel dr. Sáfrány ügyvédet (Pál Attila), mert szeretne elválni idősebb férjétől. A válásnak oka nem más, minthogy az ifjú feleség és az aggastyán férj között nem történt a nászészakáján semmi más, csak egy csók. E tény a válóper során orvosi papírokkal is tudnák bizonyítani. Azonban Annie sorsszerű találkozása Sándorral (Koltai-Nagy Balázs) – aki a férje ügyvédje, de ők mit sem tudnak erről – még a válási procedúra alatt átírja a papírszerű, egyszerű elvált. Annie kissé naiv, ártatlan és egyszerű teremtés, Bori Réka pedig hitelesen, sallangmentesen alakítja a leányságát megőrző asszonyt. Koltai-Nagy Balázs kitűnő játékkal hízelgi be magát a szívekbe. A „csokoricidensek”, melyek alapja, hogy sosem maga vásárolja a virágot, hanem mindig másodkézről szerzi be, így például néha más alkalomra írt kísérőkártya kerül elő a csokorból, igencsak remek helyzetkomikumok. Ügyük megoldódik, Annie szabad lesz, s a végén egymáséi lehetnek a fiatal szerelmesek. A bírósági tárgyalás-jelenet indokolatlanul hosszúvá nyúlik, s emiatt sajnos félúton el is apad a részeges törvényszéki figurákban rejlő humorforrás. A másik megoldásra váró szerelmi kalamajka Sáfrány ügyvéd fia, Péter (Varga-Husztai Máté) és Teca (Szabó Dorottya), édesapja alkalmazottjának esete. A szakvizsga előtt álló Péter már lassan egy éve házasságban él a lánnyal, sőt még gyermekük is született. Sáfrány ügyvéd pedig mindenáron szeretné

tudni Teca csábítójának nevét, akit gyerektartásért beperelne. Kettejük párosa és a színművészek alakítása roppant bájos. Időhúzásképpen a telefonkönyvből választanak „apát” leányuknak, pechükre Schön Tóni vegyész mérnökre (Csombor Teréz) esik a választásuk, aki rövidített neve Tóni, valójában pedig Antónia. A legvégén erre a titokra is fény derül, de természetesen a probléma megoldódik, ahogy ezt a szízsé struktúrája megkívánja. Az előadás előnye, hogy – az említett bírósági jelenet kivételével – szinte patikaméreg pontosságú a humoros dialógusok, a fülbemászó dalok aránya. A színészek mind éneklésben, mind pedig táncban könnyedén, profin veszik az akadályokat.

A díszlet néhány eleme ismerős lehet azok számára, akik látták Szöcs Artur miskolci Bál a Savoyban rendezését. Különösen az atmoszféra, melyet az art déco stílussal teremtett meg az egyébként az említett előadásával nem azonos díszlettervező, Slárku Anett. Bodor Johanna koreográfiája friss, lendületes, kreatívan használja a díszletben rejlő lehetőségeket, a mozgatható elemeket (például a puffot). Az izgalmas jelmezterveket Kovács Andrea jegyzi. A számos kulturális referenciával és az aktuális politikai-társadalmi történésekre elegánsan reflektáló kiszólással teletűzdelt szöveggel, a kitűnő koreográfia és vizuális világ, s nem utolsó sorban a színészi játék találkozási egy igen értékes előadást eredményezett. Végezetül pedig csak annyit írnék, hogy a vágyam csak még több Szöcs Artur operett-rendezés... és más semmi.

Az írás szerzője a PIM-OSZMI – PKÜ Szakirói kurzus résztvevője, egyetemi hallgató. A képeket Ujvári Sándor készítette. A cikk szerzője az előadást 2021. július 15-én tekintette meg.

A küzdés maga

Madách Imre: Az ember tragédiája – MITEM
Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház

A temesvári előadás időt hagy nézőjének a látvány befogadására, az abban való lehető legmélyebb elmerülésre. Épített nézőtérre érkezünk: négy, szimmetrikusan elhelyezett bejárata van a díszlet-komplexumnak, ugyanezen négy járást használják majd a szereplők is; néhol már kiálló szálkák fenyegető, háromszintes lelátó veszi körül a játszóteret. Egy hosszú asztalon élettelen kigyó hever, a kopottas fa rideg színei mindenütt; korántsem mennyei hangulat uralja Silviu Purcărete Tragédia-rendezését. (Rosznáky Varga Emma írása.)

A nézőtér, egyben díszlet-tribün valójában az utolsó ítélet helyszínéül szolgáló bírósági tárgyalóterem. A főállás: anatómiai színház, mely sok asszociációt rejt magában: embert fogunk boncolgatni, ítélni fölötté; mindezekkel ellentétben a temesvári Az ember tragédiája egyáltalán nem didaktikus vagy szájbarágós, a magyar közönségbe kódolt „kötelező olvasmány ízt” pedig egy pillanatra sem érezzük.

Dragos Buhagiar díszlettervező voltaképp üres teret hagy középen, melyet majd az amorf jelleget öltő – a román rendező más munkáiból már ismert – hullasereg tölti be (ők a szedet-vedett angyali kar és a mindenkor plebs); rajtuk kívül csak pár díszletelem és kellék jelenik meg, a síri árnyalatot komplex fényjáték színesíti.

A jelmezek ugyancsak Buhagiar munkái: a játszóké a tér világába olvadnak fakó öltözékükkel, egyénitlen, fehérre meszelt arcukkal; a korszakváltások már élesebben rajzolódhatnak meg, tipikus, azonnal deklarátor elemekkel, mint például a francia forradalom frígjai sapkái, vagy London keménykalapjai, cinderjei. Ádám és Éva öltözéke mindig a legkonkrétabb, kiemelődnek a tömegből; valamint a három Lucifereünk (Tokai Andrea, Balázs Attila,

Bandi András Zsolt) elegáns fekete maffiózóruhában kommentálja végig a történelmet és jövőt. Ez utóbbi színészeket azért is tudom kiemelni, mert Purcărete formanyelve csak hármójuknak engedi, hogy végig szerepkörükben – ami valójában egy szerep – maradjanak, az előadás többi résztvevője permanens szerepcseré közepette néha megjelenítője, olykor szinkronizálója az első emberpárnak. Megkockáztatható, hogy a román művész számára az álom volt a legfontosabb nemzeti drámánkból: a 4. színtől Ádámról és Éváról egész fejlet fedő, arctalan gumimaszk kerül, melynek csak szemnyílásai vannak, így képtelenség beszélni bennük. A tömegből színként két „tolmács” válik ki, akik az aktuális főszereplők hangjai; ez a váltakozás kíséri végig mind a tizenegy álomjelenetet.

Purcărete megalkotott szabály-rendszere egész egyszerűen kiveti magából a Prágai színt, így annak két része nem szerepel az előadásban. Visky András mint dramaturg járult hozzá a Tragédia lecsupaszításához, fontos tényező, hogy rengeteg filozófiai okfejtés és eszmefuttatásos ütközést majdnem hogy teljes egészében hiányzik a szövegtől, ezáltal az események szokatlanul felgyorsulnak, szinte mentesek az emberi helyzetektől, idegenek, megfoghatatlanok, álomszerűek. Azonban félreértés ne essék, a játékot nem jellemzi a kapkodás és az érthetlenség, sőt, gyakran vontatottá válik egy-egy szín, mintha a karakterek bódultan állnának a térben, mintha nem reális időben történének az események; gyakorta kerülnek be „koridegen” elemek, a Római színen például védőruhás járványkezelők érkeznek, Konstantinápolyban benzinnel locsolják föl az eretnekek máglyáját. Sok helyütt pedig átkeverülnek bizonyos szövegrészek egyik képből a másikba, példának okáért A Föld Szelleme a tizenegyedik színben szólal meg először. Mintegy

kizökkentésként pedig a Luciferek minden új stádium előtt teátrálisan, szinte kényeskedve jelentik be a helyszínt.

Éva, így a nő, a nőiség sokkalta hangsúlyosabban jelenik meg (és már csupán a Prágai szín hiánya miatt sem ellenséges a gyengébbik nemmel), mint az általában megszokott: a karakter legfőbb attribútuma egy tűzpiros, nagyjából tízcentis magas sarkú cipő; külön izgalmas momentum, amikor az előadás elején ennek segítségével tudja leszakítani a tiltott gyümölcsöt. A szembe-tűnő lábbeli kísértetként járja be az előadást, és az sem véletlen gesztus, hogy az Úr hangját is egy színésznő (Éder Enikő) adja: a fojtott, gyerekek és öregek is egyszerre ható beszéd borzongató, zavarba ejtő.

Az előadás zeneiségéért jórészt a résztvevők felelnek: a mikrofonba sustorgott kommentárok, jajdulások, nyögések, az állathangok utánzása, az atonális ének-beszéd, vagy a kórusdalok mind-mind egyedi akusztikát kölcsönöznek Purcărete rendezésének; ugyanakkor Vasile Şirli zenéje mintha idomulna a díszlethez: szikár és visszafogott, nélkülöz minden – a téma adta – grandiozitást.

Az utolsó jelenet talányos optimizmus lengi be: a jól ismert mondatokat fragmentumaiban adják elő a párokban lassú halottak, minden gicstől mentes lezárás, szinte megnyugtató utolsó percek, fölébredtünk. A temesvári előadás időt hagy nézőjének a látvány befogadására, az abban való lehető legmélyebb elmerülésre, szinte ráérősen mozgatja elváltoztatott hangú rémálomtömegét, mondatja el a mondatokat, játszik el egy-egy tárggyal; nem a pillanatnyi váltásokkal sokkol, hanem az atmoszférateremtéssel, világába való teljes bevonással: e szabadulás a lidércnyomás alól a küzdés maga.

Fotók: MITEM
Első közlés Art7.hu

Gyermeki rácsodálkozás A dunaújvárosi kis hercegről

Távlatos fények, mindent magába szippantó világűr és megnyugvó csillagok. Ilyen hatóelemekből teremődik meg a dunaújvárosi Bartók Színházban A kis herceg hangulata. „Az emberek elfelejtették ezt az igazságot.” Emlékeztetve a róka szavaira, Antoine de Saint-Exupéry könyvéhez hasonlóan Sipos Imre rendezése is valamennyiünkhöz szól. (Both Gréta írása.)

Az előadás egy, a színpadon elhelyezett pontfényből tágul történeté, azzá a világgá, melyben a címszereplőn keresztül nemcsak a pilóta, de a nézők is találkozhatnak gyermekkori önmagukkal. Kalandunk kalauza Nánási Péter változatos és varázslatos zenéje. Ámulatba ejtő melódiaik övezik az eseményeket, melyek sejtelmések, érzelmek, viharosak és mesebeliek is tudnak lenni: pontosan megkötik az előadás ritmusát, a vetítések, párbeszédek és mozgások az erre épülő rendszerben haladnak.

A hallás mellett a másik érzékszerv, amit folyamatosan újabb impulzusokkal bombáznak, a látás. A színpadi akciók Nagy Tibor látványkompozíciója környezetében zajlanak. A vetítés a tér két oldalán lógó áttetsző, tüllszerű anyagokra, illetve a befűjt füstre történik; tulajdonképpen minden helyzet és helyszín az animációkkal együtt teljes. Ilyen a pilóta és a kis herceg találkozásakor a sivatag végtelen labirintusa, a különböző bolygók hangulata (számokban vagy éppen könyvekkel érzékelve), a róka megszeretése és elhagyása, a róka megszelídítése és az emlékeztető búzatábla, vagy a végre jól rajzolt bárány és a fájó emlékü elefánt az óriáskigyóban-történet.

A kényszerleszállás szerencsés hozományként a kis herceg és a pilóta beszélgetésbe kezd. Szép lassan szövődik társalgásuk oly bensőséggé, hogy meg tudják osztani egymással a világgal kapcsolatos gondolataikat. Mudi Bese Botond kis hercegeként elbűvölően naiv-ártatlanul mesél tapasztalatairól, párjanincs rózsájáról, csalódásáról, távozásáról, az azóta megtett tanulságos utazásairól. A pilótát játszó Jegercsik Csabának

már nem ilyen bizakodó a szemlélete. Elkerülhetetlen, hogy reakcióiba, magyarázataiba és egész lényébe ne furakodjon be a kiábrándultság. Mindkét karakter a saját válságán próbál túljutni, de ahogy ez a bolygókatok történeteiből is kiderül, magányosan ezt nem lehet.

A sorban meglátogatott égitesteken az egyedülléttel való küzdelem kisarkított embertípusokon keresztül jelenik meg. Szomorú sorsok követik egymást: a nemlétező hatalmával kérkedő király, a folyton magát ajnározó hiú, az önreflexióra képtelen iszákos, a minden idejét munkájára fordító üzletember, az értelmetlen parancsot vakon követő lámpagyújtogató és a végtelen adatokat gyűjtő, de személyes élményeket mellőző geográfus. Az előadás a bolygókat zenei stílusokkal, a vetítések sokféleségével különíti el, de támpontot nyújt az átöltözésekkel is: Matyi Ágota jelmezeiben, Jegercsik Csaba minden lakót más kabátban jelenít meg a színpadon. A pilóta és a kis herceg együtt jönnek rá, hogy mi adhat értelmet az életnek. Miután a planétákon tett látogatások nem viszik közelebb a megoldáshoz, mert „a felnőtteknek mindig mindent el kell magyarázni”, az aranyhajú kislány találkozik Kovács Vanda és Gasparik Gábor bábszerű, vadon élő rókájával: megérti rózsája szeszélyeit és a gondoskodás szépségét.

Az emlékeztetésre időről-időre minden embernek szüksége van, s ezt az esélyt Sipos Imre rendezése messzemenően megadja. A technika, a megvalósítás, a vetítés és a zene együttes játéka lenyűgöző: a kicsinyeket természetesen, a felnőtteket pedig azáltal, hogy újraéleszti bennük a gyermeki rácsodálkozást. A játékidő egy órája elteltével – miként a pilótának a kis herceg távozásával – az álomvilágnak a nézők számára sem kell feltétlenül véget érnie. Elrakározódik az élmény, hogy a nehéz pillanatainkban előhívassuk, és kiszíneződhetnek ereje által a hétköznapjaink.

Az írás szerzője a PIM-OSZMI – PKÜ Szakírói kurzus résztvevője, egyetemi hallgató.

Kép: Ónodi Zoltán

Ballada egy tinédzser triumvirátusról

Lázadni veletek akartam

Ahogy a laodiceai egyháznak szó-ló levélben írják, „ismerlek téged: sem hideg nem vagy, sem forró. Bárcsak hideg vagy forró lennél! De mivel langyos vagy, kiköplek a számból!” E szavakkal a borító-ján pozicionálja magát Bódi Attila 2017-es regénye, a Ceaușescu-érában eszmélő fiatalokról szóló Lázadni veletek akartam. A Gyulai Várszínház Erdélyi Hetén, 2021. augusztus 6-án ugyanezen címmel mutatta be a mű adaptációját a Yorick Stúdió, melyet Barabás Olga alkalmazott színpadra. (Ozsváth Eszter írása.)

Habár, amint az az előadásban el is hangzik, „a kommunizmus a gyerekszemnek láthatatlan”, a három renitens érettségiző, Váradi Zoli(ka), Tóri Áron és Szépvölgyi Péter tragédiáját a rendező, Sebestyén Áron, egy kimondottan intenzív, fül- és szemsértően audiovizuális performanszfolyamnak álmodta meg.

A várszínpadot három, a távolból nézve zavaróan apró képernyő világítja meg a nézők bevonultakor. A színen egy basszgitáros srác ül, irigylésre méltóan lezseren, piros nadrágot, fekete-fehér mintás inget, kerek lencsés napszemüveget, fejpántot, és felülről érkező, égővörös fényt visel. Később talán az is eszünkbe juthat, hogy ő szimbolizálja Pétert, a hiányzó láncszemet. A nézőtéri zizegés csendesülésével egy piros nyakkendős, öltönyös férfi (a Zolit alakító László Csaba) köszönti, illetve csak köszönteni a nagyérdeműt, ámde habogós jóestéjébe belesörren a telefonja. Édesanyja hívja, rövid, színészileg egyébként sután, alig hihetően, lélegzetet sem hagyó válasz-időkkel kivitelezett interakciójukból (melyben ugyan géphang szerencsére nincs) pedig kiderül, hogy Zoli nemcsak hazamegy, hanem egykori barátja, Péter sírjánál is előfordul majd a harmincéves gimnáziumi osztálytalálkozó ideje alatt. Ekkor még nem sejtethetjük pontosan, persze, hogy Péter miért halt meg, annyi azonban az olykor szövegsűrű, kissé didaktikus színészi játék számlájára írható, hogy érezzük, a fiatal életet valamilyen tragikus baleset során veszítette el a közösség.

A zenés in medias res-kezdés ezen folytatása alatt a már emlegetett képernyőkön rajzolt alagút próbálja magába szippantani a jelenben ragadt múltbavagyót. Hirtelen váltással zökkent ki a hosszúra nyúló kezdőmonológból Komesz Szilvia, egyetemi hallgató feltűnése, aki az előadás alatt kézikamerájának keresztvívésében tartja a két férfit (kik közül Sebestyén Áron csak később tűnik fel a színen), szinte egyfajta operatorként van jelen a produkcióban. A le-leülő szövegrészekkel párhuzamosan a közönségnek alkalma adódik a fel-felálló lány székének hatalmas puffanásait is figyelemmel kíséreni, de mindez, meg az ehhez hasonló „hiába, a kommunisták így védtek a stílust”. Azazhogynem,

nem igazán így, de az előadás épp ezen ironikus kitételeket igyekszik fricskázni.

Ez a fajta, egyébiránt igencsak szórakoztató, retrospektív ön- és közösséggyűlölet olyan apró momentumokban is látszik (ez szintén a regény szövegét jól kezelő Barabás Olga érdeme), mint az, ahogy egyes karak-

terek definiálják egymást, vagy saját magukat. A román líceumban Zolinak a 989-es volt a karszáma, amit Júdás számaként aposztrofál, mivel ő volt a KISZ- (illetve „náluk” az UTC-titkár), és annak ellenére, hogy Áron, a nyugati baráthoz hasonló, színészi hajlammal és tetemes önteliséggel megáldott osztálytárs-haver sokáig megvetette Zolit, „a seggnyaló törpét, a kommunista zigótát”, oszthatatlan egységüket a „kötelező irredentáskodás” tartotta egyben. A kanapéforradalmár, karikagyűrűjét talán véletlen magán hagyó Áront gonoszkodó nevetéssel, iskolai kis terroristaként kedvelteti meg velünk Sebestyén Áron, ám hamar feltűnhet, hogy a fiú karaktere igen egyhangú, és egészen olyan, mint a vetített, lelebomló fekete falak háttérben, melyek pulzáló egyformaságukkal akár Joy Division, netán Arctic Monkeys-albumok borítói is lehetnének. Jelenleg tanácsadó cége, felesége, meg két lánya van, gyakran depressziós, de nem baj, mert „a depresszió és a kiegész Kelet-Európa szlogenjei”. Semmi különös, tényleg, egészen addig, míg Áron „ki nem lép önmagából”, és nem kezdi megszólaltatni az említett, de külön színészként nem megjelenített figurákat. Néhol Zoli hangját is utánozza, meglepő kedvességgel. Igen izgalmas ezzel szemben az osztálytalálkozóra invitáló, szintén Sebestyén Áron által „narrált” Martonyi Brigi-karakter, kinek szövegét Áron a kamerába mondja, a hangja ellágyul, de itt még megtartja férfias ívét. Habár van egy nő a színen, pontosabban a színpad közelében, mégsem a plusz szereplő perspektívájából „dolgozó” kézikamerás lány a női karakter.

Verbális, de adok-kapoknak nem nevezhető, gyakorlatilag inter-

akciómentes gondolfolyam-átvételekben Zoli következik, aki harminc év távlatából beszél az iskolai cigi-, vagyis nem!, nagyszünetekről. A három fiú vaníliafagy helyett ugyan cigizni meg sörözni járt, de ezt Zoli nem bánja, sőt, a háttérben ismétlődő stop motion-videókhöz hasonló kisfilmek árnyékában szlo-

gúan érdektelen karakterek, mint Elemér, a furcsa ateista pasas, filozófus villanyszerelő, aki Péter orvos apjával vitázott rendre a belvárosi étteremben, egészen Elemér öngyilkosságáig. A gyűlölt alakot követi az utáltatpíramison Petrius elvtárs, a Securitate tagja, aki a líceumért felelt és „románul beszélt a magyart”. Az ő cinkosa volt Fehérvári tanár elvtárs, aki az addigra Zolikává leminősített fiú feláldozhatóságára nyomta rá racsító pecsétjét. A fiúk ekkorra már érzik, hogy „a saját temetésükre gyakoroltatják velük a vastapsot”, ám ezt színészileg nem tudják kellően erőteljesen átadni, pláne úgy nem, hogy a vagányul flegma gitáros srác a háttérben néha bele-belelapoz a kotába. Ő ugyan egy-két énekelt sortól eltekintve a Lázadni veletek akartam végéig néma marad, feszültségkeltő, vagy éppen a Personal Jesus riffjeire hajazó gitárjátékával sokkalta előbbé teszi Bódi Attila önéletrajzi ihletésű történetét az elsősorban szöveggözpontú színészi jelenlétnél. Mindezzel ellentétben áll a mű alapját képező és az immáron „beszervezett” Zoli(ka) világának magjában megbúvó koncepció, mely szerint a jók mindig középen állnak. A laodiceaiakhoz szóló sorokat ekkor zenés formában, ironikusan lagymatagon, és talán szándékolatlan fals előadásban hallgathatjuk meg.

Zeneileg újfent erősebbnek bizonyul a tisztán instrumentális aláfestés, mely alatt megtudjuk, hogy Zoli titkos, aknabeli nevének a „Belső kört” választotta, narrált Péterünknek pedig az erősebb gitárszólo alatt „elborul az agya”. Zolika éjjel átfesti a vasúti sorompókat (a piros-fehér mellé egy kis zöld is kerül), a fagyis szlogen pedig újabb esélyt kap az önálló életre, ezúttal falfrakaként, egyfajta művész-politikai igénnyel. A Szentháromság-képernyőkön optikai illúziók tekerednek egymásba, fekete Dacia áll a sulis előtt, a fiúk ilyen módon elbuknak. Péter nem az egyetlen emberáldozata a történetnek. Fordítva lesz keresztre feszít-

ve Zoli és Áron is, kiknek vallomása néhol kissé erőltetetten, modorosan kamaszos, de talán épp ezért „működőképes” a hosszúra nyúló odaút után az elképzelt fájdalom fájalmának, a bevezetésnek, a hasig csuszó kinnak, Zoli ismétlődő, majd két hónapra nyúló kihallgatás-sorozatának, és az esőcepp-gitár Várszínházat visszhangoztató neurozisanak találkozása.

A háttérben kicsi glóbuszból lassan lesz emberfigura, majd képlékeny kamaszarc, a végtelen egyazon pólusai, és Áron pedig „azóta is menekül”, az osztálytalálkozó Tóth Zsuzsija kopaszodik, Brigi meg bevallja, hogy őt is vallatták, mert szerelmes volt Áronba, akinek sikerült a szökés. Sokaknak annyi maradt meg a letűnt rendszert aktualizáló előadásból, hogy néhány falragasz, mennyi megnyomorított jövőhöz vezetett, ám a lázadni merő, gyakran infantilizált tizenévesek tragédiája egyáltalán nem ebben rejlik. Bár színészeink néha beleakadnak egy-egy szóba, ám a pillanatnyi zavar csak még emberibbé teszi az egyébként igen lírai szöveget, melyből, meg az előadás végén kézbe vett vörös festékszórók aerosoljában egy harminc éve gyűlölt feszültség hivatott kifújódni. Zoli az őt alakító színésszel együtt kellemesen ellazul, megtapasztalta, és immáron meg is vallotta azt, amitől nemigen van lejjebb. Megtanulta, hogy „minden rendszer emberarcú”, és mindezek értelmében a laodiceaiakhoz szóló sorok fájoan hamisnak bizonyulnak: ahhoz, hogy az emberarcú rendszer ne köpjön ki szájából, közepszerűnek és megalkuvónak kell lenni, még akkor is, ha titkon lázadni velük akarsz...

Az előadás létrejöttét az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Bethlen Gábor alap támogatta. Az írás szerzője a PIM-OSZMI – PKÜ Szakírói kurzus résztvevője, egyetemi hallgató. A képeket Kiss Zoltán készítette.

Főszereplő a sötétben

Beszélgetés Ónodi Gáborral

Szülein keresztül a filmszakma részeként láthatott bele ebbe a világba, belenőtt, beleszeretett. Tizenhárom éve játszik Szolnokon és októberben Brindsley Miller, a szobrászművész szerepében mutatkozik be Ónodi Gábor a Black Comedy-ben.

– *Hogy jutottál el ahhoz a gondolathoz, hogy színész legyél?*

– Én ebbe nőttem bele. Apukám operatőr, a Moszkvai Filmművészeti Főiskolán végzett. Sok forgatásra vele mentem. Gyerekként reklámfilmbe is elhelyeztettem, ingyen munkaerő voltam. Nagyon megtetszett az egész miliő.

– *És édesanyád?*

– Anyukám a Művelődési Minisztériumban dolgozott, a „kező ment át” minden film, amiket akkor be akartak mutatni, és engedélyeztetni kellett.

– *Anyukád is tulajdonképpen a filmszakma részeként dolgozott.*

– Igen. Igazából engem mindig is érdekelt a színészet. A szüleimmel együtt eldöntöttük, hogy próbáljam ki magam Földessy Margit színi-stúdiójában.

– *Mint gyermek?*

– Igen és nagyon élveztem. Tizenhat éves koromban megalapítottuk pár tanárral és diákkal a Petőfi Musical Stúdiót, ami a mai napig működik. Müller Péter Sziámival Marosvásárhelyen és Csíkszeredán bemutattuk a Mária Evangélium című rockoperát.

– *Nabát! Egész jól kinötte magát a diákszínpad. Aztán?*

– Felvételiztem – négyszer – a Színművészeti Egyetemre. Egyszer sem vettem föl, de elvégeztem a Teátrum Színiakadémiát, Hajdúfy Miklós tévérendező volt az osztályfőnököm. Szegénykém, most halt meg nemrég. Rengeteg tévéfilmet csináltak, ő és Zsurzs Éva. Az elején nem értettem, azt hittem, hogy a Hajdúfy azért piszkál ennyit, mert nem szeret, és a végén kiderült, csak azt akarta, erősödjek meg annyira, hogy érvényesíteni tudjam majd magam ebben a szakmában.

– *Mert te egy „elkényeztetett virágszál” voltál?*

– Nem, abszolút nem voltam elkényeztetett virágszál, nem... engem szívatott, de csak azért, hogy találkozzak olyan dolgokkal, amik az életben később fontosak lesznek a számomra: tehát, hogy ne adjam fel! Arra volt kíváncsi, hogy feladom-e, de én nem voltam hajlandó feladni.

– *És azóta? Volt olyan, hogy föladtad?*

– Egyszer-egyszer megfordult, de csak a fejemben.

– *És azóta?*

– Nem. Nem. Nem. Elvégeztem a Teátrumot, és azt hittem, hogy kapkodni fognak utánam a színházak. Eljött a szeptember és senki nem hívott, mert kiderült, hogy anyámon kívül senki nem tudja, hogy színész vagyok. Otthon magamban a Need for speed-el játszottam...

– *aha, autóversenyzős játékkal...*

– ... és megcsörrent a telefon, Gali László, aki tanár volt a Színitanodában, felhívott, hogy nem mennék-e vissza a Teátrumba játszani, mert hiányzik neki pont egy ilyen pasi. Én meg mondtam, hogy hát, ha itthon játszom a Need for speed-el, az nem olyan jó, mintha visszamegyek ingyen játszani a régi sulimba. Azt az előadást eljött megnézni Kőváry Katalin, aki azt mondta, hogy pont egy ilyen pasira lenne szüksége, mint én. Életem első bemutatója a sulivégzése után a Pincészházban a Királyasszony lovagja volt, amit Kati rendezett. Ő vitt tovább a Kolibri Színházba, aztán visszahozott a Pincészházba, ahol Le Sage: A Pénzeszák című darabjában én voltam a szolga, ami egy nagyon hálás szerep, mint az Othelloban a Jago, én kevertem a trutyit úgy, ahogy van.

– *És Kőváry Kati vitt Veszprémbe is.*

– Igazából nagyon szerettem Veszprémbe lenni. És hát, ugye, nem azért jöttem el, mert el akartam jönni, csak úgy hozta az élet, de ha nem jövök el, akkor most nem vagyok itt.

– *Hány éve vagy Szolnokon?*

– Tizenharmadik éve talán, vagy tizennegyedik. Most nagyon jól érzem magam. Most nagyon jól. Most nagyon. Ez a szerep, ezt most nagyon élvezem. Nem csak azért, mert ennyi szövegem a tizenhárom év alatt összesen nem volt, mint most. Most nagyon jó csapatmunka van. Hallom, hogy itt én vagyok a főszereplő, de nem, egymást segítve kell játszanunk és ez számomra nagyon izgalmas játék. Még van két hetünk a bemutatóig.

– *Gábor, mit változtatott az életeden a Doktor Balaton című sorozat?*

– Szerintem igazából még semmit. Az életemen semmit. Meg nem is tudom, hogy fog-e változtatni. Bízunk benne, hogy talán valamivel népszerűbb leszek, és nem csak a szolnokiak fognak ismerni, hanem egy olyan ismertségre tehetek szert, ami később jól jöhet, de ebbe még nem gondolok bele, most lesznek a jó részeim, amiket még nem láthattak a nézők.

– *A terveid között szerepel, hogy a színészet mellett rendezni is?*

– Nagyon szeretnék.

– *Filmet szeretnél rendezni vagy színházat?*

– Mindkettőt. A filmbe igazából még csak most csöppentem bele. De nagyon izgalmas. Rendhagyó irodalomórákat csináltam nyolcadikos gyerekekkel, az néha már olyan, mint a rendezés. Elmondtam egy helyzetgyakorlatot, egy szituációs játékot. Mondtam, hogy „Figyelj, te egy király vagy, és megparancsoltad ennek az embernek, hogy vigyáznod kell erre a halottra, mert nem szabad eltemetni - ez az alapszituáció - igen ám, de te berúgtál este, és a hullá eltűnt. És ezt most légy szíves jelentsd ezt a királynak, neki!” A nyolcadikos gyerekek több változatban megcsinálták a saját szavikkal. Édesek voltak, tök jó dolgok születtek, és aztán kiválasztottam egy párost, hogy most olvassátok fel az Antigonéból a Kreón-Őr beszélgetését. Nehéz nyelvezete van, nem könnyű nyolcadikos fejjel megérteni Szophoklész. De miután már megcsinálták három-négy verzióban a helyzetet, értették - csoda volt!

– *Mert a sajátjuk lett.*

– Sajátjuk lett, és attól értették meg, hogy miről szól ez az egész.

– *A Black Comedy-ben mit játszol, mi ez a szerep?*

– Olyan embert, aki szeretne érvényesülni. Szeretné, hogy jobb legyen az élete, és amikor már azt gondolja, nem jöhet több rossz, akkor az élet bebizonyítja, hogy de. Egy szerencsétlenség folyamáradataiba esik bele, és próbálja mindig az adott problémát megoldani több-kevesebb sikerrel. Képzeld el, ez a szerep konkrétan az én életemről szól és eszembe is juttatta azt a híres kínai tanmesét, amikor az egérkét kergeti a macska. Egérke berohan az istállóba, ahol egy ló leszarja. Egérke kapálózni kezd, de kimászik, ekkor megpillantja a macskát, kikapja a kupacból, és megeszi. Tanulság: nem biztos, hogy az az ellenség, aki tojik a fejedre, kettő, ha már benne vagy, ne kapálózz, három, és nem biztos, hogy az a barátod az, aki kihúzza belőle. Jó tanese! Nem?

A Marczibányi téri Művelődési Központ novemberi programjai

NOVEMBER 19. PÉNTEK 19.00; NOVEMBER 26. PÉNTEK 19.00: TOLCSVAY LÁSZLÓ – MÜLLER PÉTER – BRÓDY JÁNOS: DOCTOR HERZ;

A SZINDRA TÁRSULAT előadása. Rendező: FÖLDESSY MARGIT A darab az ÉSZ és a SZÍV harca, az erőszakkal szemben.

Producer: II. Kerületi Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft. – Marczibányi Téri Művelődési Központ, Klebelsberg Kultúrúria. Belépő: 2600 Ft. Elővételben: 2200 Ft. Diákoknak és iskolai csoportoknak: 1500 Ft.

NOVEMBER 5. PÉNTEK 19.00: L'ART POUR L'ART – EMBER A FALVÉDŐRŐL; DOLÁK-SALY RÓBERT, LAÁR ANDRÁS, PETHŐ ZSOLT, SZÁSZI MÓNI Belépő: 3000 Ft

NOVEMBER 7. VASÁRNAP 15.00: FÁTYLON TÚL – KOÓS RÉKA ZENÉS ELŐADÓI ESTJE. Aventinus Napok sorozat Belépő: 3200 Ft; Diákoknak és nyugdíjasoknak: 1600 Ft.

NOVEMBER 10. SZERDA 19.00: FALURÓL FALURA – A KORINDA ZENEKAR ÉS BEREZ ANDRÁS KONCERTJE. Csángó és székel népzene. Belépő: 2500 Ft.

NOVEMBER 12. PÉNTEK 19.00: PRESSER GÁBOR–SZTEVANOVITY DUSÁN–HORVÁTH PÉTER: A PADLÁS. A SZINDRA TÁRSULAT előadása. Félig mese – félig musical 9-99 éves korig. Belépő: 2600 Ft. Elővételben: 2200 Ft. Diákoknak és iskolai csoportoknak: 1500 Ft.

NOVEMBER 15. HÉTFŐ 19.00: EGY FESS PESTI ESTE – KAMARÁS IVÁN KONCERTJE. Az EGY FESS PESTI ESTE nem egy hagyományos színész koncert-est. A '20-60-as évek lüktető, magyar (nem csak film)zenéi, a Meseautótól, a Jamaikai trombitáson át, a Kicsit szomorkás a hangulatomtól, a Villa Negráig. EGY FESS PESTI ESTE, ahol az egész család szórakozik. Belépő: 3800 Ft.

NOVEMBER 21. VASÁRNAP 15.00: NAGY ZENÉSZEK, NAGY SZERELMEK – MAHLER. BÖSZE ÁDÁM ELŐADÁSSOROZATA. Belépő: 3600 Ft. Elővételben: 3000 Ft.

NOVEMBER 21. VASÁRNAP 19.30: BOSZORKÁNYOK PEDIG NINCSENEK – NONSTOP IMPRO A SZINDRA TÁRSULATTAL. Az impro előadásokon minden a pillanat műve, a közönség instruálhatja a szereplőket és részt vehet a játékban is. Műsorvezető: FÖLDESSY MARGIT. Belépő: 1000 Ft.

NOVEMBER 29. HÉTFŐ 19.00: NŐI POSTA – Dallevelek. OLÁH IBOLYA SZÍNHÁZKONCERTJE. Valahol van egy nagy, központi szívpanasziroda. Talán egy égi főpostán, ahol mindenkit meghallgatnak. Ott ül-áll-beszél-énekel egy nő, akit, mondjuk, Ibolyának hívnak. Ma ő van szolgálatban ebben a hivatalban. A sok panaszra orvosság nincs. Feloldás – talán. Belépő: 3500 Ft.

SZÍNHÁZI NEVELÉSI ELŐADÁSOK

A KERKASZTAL SZÍNHÁZI NEVELÉSI KÖZPONT ELŐADÁSAI NOVEMBER 3. – 10.00-12.00; FOGSÁGBAN (1-2. osztályosoknak)

NOVEMBER 4, 5. – 0.00-12.00; FEKETE MALOM (5-8. osztályosoknak)

NOVEMBER 30. – 10.00-12.00; FELEJTHETETLEN (középiskolásoknak)

Az előadásokról bővebben honlapunkon olvashatnak: www.marczi.hu

A foglalkozásokon egy osztályt tudunk vendégül látni, előzetes bejelentkezés, időpont egyeztetés után. Minden hónapban 5 előadás a II. kerületi iskolák számára térítésmentes, a további előadásokra belépő váltása szükséges.

Belépő: 1500 Ft/fő; Szakmai belépő: 500 Ft/fő

Jelentkezés, infó: Krammer Zita (06 20 927-2330; matitkar@marczi.hu)

NOVEMBER 2. KEDD 10.00 ÉS 11.00: KALÁKA KICSIKNEK. Koncert kreatív kézműves foglalkozással. A legkisebbeknek szóló Kaláka koncertekre azokat a 1,5-4 éves gyermekeket várjuk szüleikkel, akiknek a mamájuk és a papájuk egykoron a mi dalainkon nőtt fel. A koncert után kreatív kézműves foglalkozás várja a kicsiket, ahol szüleikkel együtt alkothatnak. Belépő gyermek és felnőtt vendégek számára egységesen: 1800 Ft

NOVEMBER 9. KEDD 10.00: CSIMPILIMPI – A Színes Falu Csoport babaszínházi előadása. Gyere, legyél a társunk egy közös játékban! Együtt játszunk, közösen bábozunk, mesélünk versek, mesék segítségével. Játsszák: Krista Anita és Tatai Zsolt. Ajánlott életkor: 1-4 éveseknek. Az előadás időtartama: kb. 40 perc. Belépő gyermek és felnőtt vendégek számára egységesen: 1200 Ft

NOVEMBER 21. VASÁRNAP 11.00 : GYEREKSZÁJ – WOLF KATI csodás hangulatú kiskoncertje gitár kísérettel nem csak kicsiknek. Belépő: 1900 Ft.

A drámai pulzusszámú komika

Gombos Judit elmondása szerint, mióta öntudatára ébredt, színésznőnek készült. Az örökmozgó, mindig vidám, pörgős Gombi most a Black Comedy bemutatójára készül a szolnoki Szigligetiben, mint Miss Furnivall.

– *Egyszer csak megálltál a szoba közepén négy évesen és azt mondtad, hogy én márpedig színész leszek?*

– Már hamarabb! Amióta beszélni tudok. És már akkor sem voltam szükségem, rögtön szerepeltem, énekeltem.

– *Szurdi Miklós rendezte a Black Comedy című előadást. Úgy tudom, hogy Górnagy Mária és Szurdi Miklós színtanodájában tanultál.*

– Érettségi után felvételiztem, de rögtön az első rostán kirúgtak. Elmentem egy civil munkahelyre, ahol együtt dolgoztam Avar István színművész feleségével, aki valaha színész volt, de abbahagyta a pályát. Ő említette, hogy Górnagy Mária indít egy tanodát. Emlékszem, Górnagy Mária egy kis ablakból kiszólt, hogy nem jókor jöttem, ez nem jó csoport, már tele van, jöjjenek máskor. Ez volt Szurdi Miklós csoportja. Nekem teljesen elment a kedvem, azt éreztem, hogy nem fogadtak tárt karokkal. Pedig még egy ilyen biztos nincs, mint Gombos Judit Gyöngyösről. (nevet) Nem volt szimpatikus az egész, de Avar István felesége tovább noszogatózott, így újra elmentem és végül csak felvettek... Egy másik csoportba.

– *És ott kik tanítottak?*

– Szurdi Miklós nem, de Verebes István igen, ő volt az osztályfőnököm. Konrád Tóni és Korcsmáros Gyuri is tanított minket. Valamint volt szerencsém találkozni Schubert Évával is.

– *Szurdi akkor tulajdonképpen nem is tanított, most dolgozol vele először?*

– Igen, és nagyon jó, mert nem csak egy egyszerű vígjátékot próbálunk, hanem megkeressük minden szereplőnek a saját sorsát. Az én szerepem is egészen vicces, de nem akarom leléni a poént. Akit játszom egy nagyon visszafogott asszony,

akit aztán mindenféle hatások érnek. (nevet) És ő hagyja is magát belesodorni. Az előadás végén van egy nagyon szép monológja, amiből kiderül életének összes frusztrációja... de ez maradjon még titok.

– *Valamit azért mégis árulj el a szerepről...*

– Egy korombeli aggszüzet játszom, aki teljesen magányosan tengeti a napjait. Apja lelkes volt és ő az apa normái szerint éli az életét, például amikor megkérdezik, hogy iszik-e valamit: „nem, szó sem lehet róla, soha nem iszom, édesapám arra tanított, hogy az alkohol a sátán nedve”, de amikor a sötétben leszalad egy korty a torkán, akkor azt mondja, hogy „hú, nem olyan rossz ez”. És onnantól kezdve találkozik a figuránk. (nevet)

– *Pályád során kiktől tanultál?*

– Isten nyugosztalja őket Sebestyén Évikétől és Szendrey Ilonától, Mimikétől. Mikor én Szolnokra kerültem, ők voltak a színház két nagy idős színésznője, valamint Koós Olga.

– *Hajlandók voltak foglalkozni veled, vagy csak hagyták, hogy ellesd tőlük a titkot?*

– Igazából ellestem. A próbán, az előadásokon sok mindent így tanultam meg. Néha adtak persze tanácsot is, mint például, hogy nem

illik kitolni a kollegákkal, de azért ők előszeretettel zrikálták egymást, játékból persze. Nagy élmény volt az Amadeust Darvas Ivánnal próbálni és játszani. Én játszottam az egyik Venticellót, ami fiú szerep. Vida Péterrel voltunk párban és főleg Darvas Ivánnal voltak jeleneteink. Iván rendkívül segítőkész volt. A rendelkező próbára még nem tudod a szöveget, az első emléképróba azért pötyögöd, de amikor Iván az első emléképróba már a rengeteg monológjából majdnem az összeset tudta, akkor úgy elszégyelltem magam, hogy azonnal megtanultam a szövegeimet, mint a kisangyal.

– *Vannak rendezők, igazgatók, akikre szívesen gondolsz?*

– Szívesen gondolok vissza a Schwajda Györgyre, Vass Lajosra, aki akkor volt igazgató, amikor született a fiam és ő tárt karokkal várt vissza. Balázs Péter, azt kell mondjam „vevő volt” rám. Nem ismert engem, amikor Szolnokra jött. Igazából a Zsuzsi kisasszonyban, a tíz mondatos Borcsával „vettem meg” őt. Palóc tájszólásban adtam a szerepet, meg-megrizáltam a fenekem... (nevet) de mindemellett Balázs Péter volt az, aki drámai szerepekkel is megkínált. Igen, a Salemi boszorkányokban úgy játszottam el Proctornét, hogy addig nem találtak meg ezek a drámai nők. Életem egyik legnehezebb munkája volt, mert a karakter mindennek, ami én vagyok az ellentéte. Életem egyik legnagyobb élménye lett ez

a munka. A közönség is szerette és nem utolsó sorban nagy sikerem volt benne. Imádtam a Kabarét is. Fraulein Schneider szerepét játszottam és minden dalát elénekeltem, úgy bizony (nevet). Nagyon fontos volt nekem a Kőszívű ember fiaiban Baradlayné, amit Csizsár Imre rendező adott nekem.

– *Ilyen fiatalon?*

– Elmúltam már akkor ötven. És egyébként is fölkaptam egy ősz parókát. (nevet)

– *Szerinted mi a dolga, feladata ma egy színésznőnek?*

– Imádom játszani, imádom érzelmeket közvetíteni. Legyen az vídamság, legyen az dráma. Túl azon, hogy imádom játszani, amikor próbálok, engem a színház, a színészet kapcsol ki ebből a világból. Azt kell mondjam, megnyugtat, szórakoztat, örömet ad. Ezt kívánom a nézőknek is.

– *Magánéleted? Családi életed? Jól vagy?*

– Nagyon jól vagyok. Van egy nagyfiam, aki még keresi a helyét az életben. Van egy színész fiam (volt férjem gyermeke), Szalay Bence. Akit, mint pótyanya és kicsit, mint színésznő is szeretettel nevelgettem. Mostani párom szereti a színházat és szeret engem, a színésznőt is! És láthatod, izgalommal készülök a Black Comedy bemutatójára.

Újra Szolnokon

1975. november 15-én szombaton este hét órakor a Szolnoki Szigligeti Színház - Szolnok város 900 éves évfordulójára, a város felkérésére írt - Kulcskeresők című tragikomédiáját mutatta be, Székely Gábor rendezésében. Örkény műve innen indult el, hogy meghódítsa a fővárosi és vidéki színházakat. Negyvenhat év múltán a Szolnoki Szigligeti Színház újra másorra tűzte és szeptember 17-én este hét órakor ismét felgördült a függöny Örkény István Kulcskeresők című tragikomédiája előtt. A fanyar, ironikus humorú Örkény így fogalmaz írói szándékairól és a Kulcskeresők szereplőiről: „Arról írok, hogy ilyenek vagyunk mi, magyarok. Van úgy, hogy alábecsüljük magunkat, és akkor elfog egy kisebbségi érzés, van úgy, hogy túlbecsüljük magunkat, és akkor azt álmodjuk, hogy mindent jobban tudunk mindenki másnál...egyetlenegy van nekünk: a tehetségeink. Na már most, hogy ezekkel a tehetségekkel mit kezdünk, hogy ezekkel jól gazdálkodunk-e, vagy elpocsékoljuk-e, erről (is) szól ez a darab.”

A darab főszereplőinek - Fórisnak és Nellinek a lányát, Katinkát, Pertics Villó, a társulat legfiatalabb női színésznője alakítja:

„Katinka egy forrófejű tinédzser lány, aki az otthoni gondok elől egy kollégium falai közé menekül, fiatal párjával együtt. Bár megpróbál teljes mértékben elszigetelődni szüleitől, egy sajnálatos „kulcskeresési” mizéria mégis visszarántja az otthagytott múltjának romjai közé. Katinkának határozott elképzelése van az életéről, a jövőről és a szülei viselkedéséről, amit erőteljesen hangoztat is a darab alatt. Aztán néhány nem várt esemény és szereplő segítségével Katinkának az egész addigi életéről alkotott képe fenekestül felfordul. Lázadó, cinikus lány, aki az „újat”, a „frissességet” képviseli Örkény darabjában, és ózdkodik mindentől ami poros, avított és lassú.” – beszélt Villó a karakteréről. A 23 éves színésznő beleszóval az Örkényi világba, teljesen átértézte a hétköznapi emberek sorsát, gondolatait...

„Örkény figurái teljesen hétköznapi emberek, teljesen hétköznapi gondokkal. Ami megfűszerezi a mindennapos tépelődésüket saját magukkal és környezetükkel szemben, az az író sajátos humora. Úgy nevezsz Örkény kisembereinek problémáin, hogy közben az egyik szemed sír. Személy szerint hozzám nagyon közel áll ez a kifordított, cinikus világ.”- vallja a színésznő.

Sikeres nyári évadot zárt a Gyulai Várszínház

A kamarateremben folytatódnak a programok

Az elmúlt évek egyik, ha nem a legsikeresebb évadát tudja maga mögött a Gyulai Várszínház. Bár a nyárnak vége, a munka nem állt meg, a kamarateremben folytatódnak a programok.

– Az elmúlt években folyamatosan arra törekszünk, hogy miközben országos figyelmet keltő saját bemutatókat, sőt, ősbemutatókat hozunk létre és különböző fesztiválokat rendezünk, a magyar színházi kultúra gazdagságát, sokszínűségét, legkülönbözőbb értékeit mutassuk be Gyulán az ott élőknek, az üdülővendégeknek és a kulturális turizmus híveinek – tudtuk meg Elek Tibortól, a Gyulai Várszínház igazgatójától.

– Ez maradéktalanul, természetesen, megvalósíthatatlan célkitűzés, de talán idén jutottunk hozzá a legközelebb. A legkülönbözőbb színházi műfajokban (a társelművészetekkel is kiegészítve) kínáltunk minőségi művészeti programokat: voltak történelmi drámák, kortárs színjátékok, musicalek, vígjátékok, gyerek-, illetve családi darabok, bábelőadás, kortárs táncszínházi előadások, komolyzenei előadások, népzenei, világzenei, blues koncertek, lemezbemutató koncert-színház, vígopera, moralitás-játék, utcaszínházi

előadások, tudományos konferenciák, könyvbemutatók, kiállítások. 6 fesztivált rendeztünk meg, közte sikeresen lebonyolítottuk, ezúttal csak magyar társulatokkal a Shakespeare Fesztivált, a korábbiaknál is magasabb szintre emeltük az Erdélyi Hetet és három nap alatt hat Szabó Magda előadást mutattunk be nagy közönségérdeklődés mellett. A felolvasó-színházi előadásunkkal együtt 6 rangos saját bemutatót hoztunk létre, többnyire természetesen koproduktív partnerekkel. A Nemzeti Színházzal közös bemutatókat az ajtókat szeptember 16-án mutattuk be Budapesten (a rendező Szabó K. István Sik Ferenc-díjat kapott érte), sőt a Madách Nemzetközi Színházi Találkozó programjába is bekerült, épp vasárnap volt alkalmam az előadás után közönségtalálkozót vezetni az alkotóival. A Hamleart 21-én mutattuk be Dunaujvárosban, Őze Áronnak ott adtam át a megérdemelt Havasi István-díját. A két úr szolgáját Kézdivásárhelyen október elejétől kezdik el játszani, a Két Hold világa című előadásunkat már szeptember elején láthatta a közönség a marosvásárhelyi Spektrum Színházban, és az Őze Áron-díjas Szilágyi Enikő Mi lennék nélküled? című előadását mi magunk fogjuk majd forgalmazni, válaszolta az évadot érintő

kérdésünkre Elek Tibor, aki azt is elmondta, már zajlanak a következő évad előkészítő munkái is.

– **Mi várható jövőre?**

– A fentiekből is látható talán, hogy egyrészt folytatjuk a sokirányú kapcsolatépítést, tucatnyi fontos évadelőkészítő tárgyaláson, meg egyezésem vagyok már túl, járom a hazai, sőt a határon túli színházakat, fesztiválokat, színházi szervezetek közgyűléseit, keresem azokat az előadásokat, amelyek a jövő évi programunkba beilleszthetők. Az már eldőlt például, hogy jövő augusztus közepén Tamási Áron Napokat fogunk tartani, egy a Nemzetivel közös bemutatóval. Terveink szerint emellett még lesz legalább négy kortárs magyar műből bemutatónk, közte három ősbemutató. Megtartjuk a mára már kialakult évadszerkezetet és közben a sokszínűsége törekvést, de a programszámot csökkentjük, hogy még nagyobb figyelmet fordíthassunk az itt készülő produkciókra.

– **A kamarateremben milyen programok várják az érdeklődőket?**

– Egyelőre december közepéig látunk tisztán. Október 7-én egy nagy-

szabású, középiskolás diákok szervezett csoportjai számára ingyenes, Jazz de Lune című koncerttel indulunk, amelyben a világhírű Bogányi Gergely zongoraművészünk, a Nagy János Trió és a Free Style Chamber

Hasadék című filmjét is és Nyisztor János képzőművészeti kiállítását is megnyitjuk, sőt még Tóth Augustza Hoztam valamit a hegyekből című előadását is megnézhetjük októberben. Novemberben láthatjuk végre a

Orchestra Debussy-átiratokat adtak elő. Majd Görgey Gábor: Komámasszony, hol a stukker? című vígjátékát láthatják az érdeklődők, de közönségtalálkozóval egybekötve levetítjük Krasznahorkai Balázs

pandémia miatt elhalasztott Valami csaj(ok) című előadást és a Jelenetek egy házasságból című Bergman-darabot, decemberben többek között a 100 éve született Pilinszky Jánosra emlékezünk érdekes előadásokkal.

Megérkezett a Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivál első fellépője

Megérkezett a Fővárosi Nagycirkuszba a Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivál első fellépője, a handstand zsánerral porondra lépő Nirio Rodriguez Tejada. A világot járt artistaművésszel a Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztiválról, magyarországi élményeiről és távolabbi céljairól beszélgettünk.

Nirio Rodriguez Tejada egy 33 éves, mosolygós fiatalember, akivel a Fővárosi Nagycirkusz külügyi részlegén beszélgettünk, ugyanis három nyelven folyt a társalgás. Ez megszokott a cirkusz világában, az emberek így vagy úgy, de mindig megértik és segítik egymást. A cirkuszi társadalom egy nagy család, ahol mindenki egy közös célért dolgozik: olyan műsorok és produkciók összeállításán, amelyek elvarázsolják a közönséget. A tornászból lett artistaművész Nirio is ezért érkezett Budapestre. Elmondása szerint a Kristóf István által 1996-ban életre hívott Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztivált világszerte a legnépszerűbbek között tartják számon. Megannyi artistaművészhez hasonlóan neki is egy régi álma vált valóra azáltal, hogy megmérettetheti magát Budapesten. „A világ legjobb artistáinak találkozója és versenye a budapesti fesztivál. Az itteni fellépéseknek komoly presztízsértékük van, ugyanis számos cirkuszigazgató,

cirkuszi szakember és impresszárió látja a fellépők produkcióit. Ezért a Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztiválon történő fellépéssel komoly áttörést várok a karrieremben. De még ennél is fontosabb számomra, hogy a fesztiválon és az azt megelőző Csillagtánc című karácsonyi műsorban örömet okozzak a közönségnek. Mindent meg fogok tenni ezért, szívemet-lelkemet beleadom” – vallja izgatottan a Kubai Nemzeti Cirkusziskola kézegyensúlyozó szakán végzett művész.

Nirio tizenhárom éves cirkuszi pályafutása alatt bejárta a világot, számos varietében és cirkuszban lépett fel. Kérdésünkre, hogy éri magát Budapesten megosztotta, hogy azonnal otthon érezte magát a Fővárosi Nagycirkusz társulatában, ahol kifejezetten családias a légkör. A város nevezetességei pedig lenyűgözték.

Az I. Online Nemzetközi Cirkuszfesztivál Ezüst-díjasának és az olaszországi Salieri Circus Award Bronz-díjasának különböző hosszúságú pálcákkal bemutatott produkcióját október 29-től futó Csillagtánc című műsorunkban, majd a január 12. és 17. között tartó Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztiválon csodálhatja meg a közönség.

Szekáry Zsuzsanna

Ősbemutató a dunaújvárosi Bartók Kamaraszínházban

Hamlear Nagy Ervinnel és Koltai Róberttel – Harsány, abszurd, Monty Python-szerű komédia

Szeptember 21-én, a Magyar Dráma Napján mutatta be a dunaújvárosi Bartók Kamaraszínház a Hamleart, Győrei Zsolt és Schlachtovszky Csaba színművét Öze Áron rendezésében. A produkció nyáron már szerepelt a Gyulai Várszínház Shakespeare Fesztiválján, Öze Áron a rendezésért elnyerte Gyula város önkormányzatának díját. Az előadás mostantól „hazai terepen”, Dunaújvárosban látható két dunaújvárosi díszpolgár – Nagy Ervin és Koltai Róbert – főszereplésével. Ők először játszanak a Bartók Kamaraszínházban.

A Hamlear Shakespeare két művének – Hamlet és Lear király – cselekményét fűzi egybe, azok egymásra rímelő viszonyait, konfliktusait összehangolva kínál nagyívú, a főhős ifjúkorától öregkoráig tartó, burleszk elemekkel át- meg átszótt, ugyanakkor finom és igényes paródiát. A színmű szerkezete és nyelve is a shakespeare-i hagyományokat követi: az első két felvonás a Hamlet sűrített változata, ezt két rövid jelenet mint harmadik felvonás vezeti át az utolsó két felvonásba: egy, az eredeti történet fő- és mellékszálait egyaránt beépítő Learadaptációba.

A két szerző, Győrei Zsolt és Schlachtovszky Csaba késő kamaszkori, őszintén elszabadult poénkodásából született az ötlet (és egy nem publikált első változat), mely nemcsak a dán királyfit, Hamletet hagyja életben, hogy utána Learként uralkodjon Britannia felett, hanem ebbe még beleszó egy magyar ikont, Bánk bánt is. Az alkotók által „harsány, abszurd, Monty Python-szerű komédiaként” meghatározott darab jól játszható helyzeteket, számos izgalmas, hosszú utat bejáró karaktert, is igazán egyedi nyelvi humort ígér: a szöveget rímtelen jambusok, időnként prózában írt jelenetek, máskor énekbetétek teszik még változatosabbá. A szerzőpáros pedig arról is gondoskodott, hogy a komikus helyzetek bővelkedjenek mai fordulatokban, anakronizmusokban is. Egyes vélemények szerint a Hamlear a „kortárs magyar Shakespeare-recepció fontos és izgalmas új alkotása”.

Fergeteges színészbuli

Koncerttel és nyílt nappal kezdődött a soproni évad

Fergeteges, remek hangulatú, emlékeztető szabadtéri színészbulival kezdődött az idei évad a leghűségesebb városban. A soproni társulat szombat esti gálaműsora mindent felülmúló érdeklődés mellett zajlott, a közönség megtöltötte a Mária-szobornál a teret. A színházi nyílt nap keretében délelőtt és kora délután bemutatkoztak a bérletes előadások a teátrumban. Bepillantatható mindenki a kulisszák titokzatos, varázslatos világába. Pincétől a padlásig bejárhatták az épületet, ezúttal a nézők szó szerint reflektorfénybe kerültek. A legnépszerűbb programelem ugyanis egy káprázatos, ámulatba ejtő zenés fényshow volt.

A hagyományos kulisszajárással egybekötött nyílt napon a soproni színház nagyon gazdag, színes rendezvényekkel várta a közönséget. Minden korosztály számára kínált programot, hogy kicsik és nagyok, családok válasszák ebben az évben is teátrum előadásait. Kakaóbar, rajzpályázat, Jázmina meséi vártak a fiatal nézőket. A nézőtéri büfében A szabadság évadának idejében előadásai mutatkoztak be, és korábbi sikerdarabokból láthattak részleteket

az érdeklődők. A padlás, a Stabat Mater, az Ördögölő Józsiás, a Bál a Savoyban produkciók mellett A dzsungel könyve és A rézerdő lakói darabokból, valamint Domoszlai Sándor és Vörös Edit A szerelem nem szégyen októberben Sopronban vendégeskedő kamaraszínházi műsorából kaphatott ízelítőt a közönség. Farkas Tamás színművész a divatról, jelmezekről, stílusokról mesélt, kiemelve egy-egy jelentősebb tervezőt, akik befolyásolták a világot az öltözködésekben.

A színházban a társulat tagjairól készült életnagyságú fotók mellett lehetett fényképezkedni, az emeleten pedig a Széchenyi, az Ördögölő Józsiás és a Bál a Savoyban produkciók díszleteinek részletét láthatták a nyílt napra érkezők. A közeli Festőteremben a Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar munkájába pillanthattak be az oda betérők. Kóczán Péter vezetésével Goldmark Károly művét gyakorolták a zenészek. A délelőtti és délutáni színházi események házigazdái Rudolf Teréz és Pintér Gábor színművészek voltak.

A napot egy nagyszabású, szabadtéri gálaműsor zárta a Mária-

szobornál. A rengeteg érdeklődőt vonzó esten Dr. Simon István, Sopron alpolgármestere köszöntötte a nézőket. Megnyitójában arról beszélt, hogy a soproni színházi kultúra ügye nyertes szituációba került. Az állam elkötelezett ennek támogatásában. A kormányzattal az elmúlt időszakban kötött együttműködési megállapodásnak köszönhetően mintegy 350 millió forintos központi támogatás érkezik Sopronba, és a város önkormányzata szintén elkötelezett a színház ügye iránt, 300 millió forinttal egészíti ki ezt. Pályázatokban a teátrum eredményes, ez további 100-150 millió forintot jelent az intézménynek. A soproni polgárok szintén elkötelezték a színház mellett, szép számmal vásárolják a jegyeket, bérletek a fertőrákosi barlangszínházba is. Az alpolgármester kitért arra, hogy jó a társulat és a szakmai vezetés, mindez együtt eredményezi a mostani győztes helyzetet.

Pataki András, a színház működtető Pro Kultúra Sopron Non-profit Kft. ügyvezetője elmondta: A szabadság évada tiszteleg a 100 évvel ezelőtti soproni népszavazás cente-

náriuma előtt. Erre reflektál gondolatban, s ennek szellemében invitálják a közönséget a színházba. Szeretnék ünneppé varázsolni a napokat előadásaikkal, úgy, hogy a világvárvány közben is biztonságban érezhessék magukat náluk a nézők. A teátrumban működnek a speciális, műtőkben használt légtisztítók és munkatársaik közül mindenki beoltatta magát.

A remek hangulatú, vastapsot hozó gálán fellépett Geszthy Veronika, Békefi Viktória, Vörös Edit, Zsádon Andrea, Kisfaludy Zsófia, Molnár Anikó, Szöcs Erika, Simon Andrea, Szupper Fanni, Domoszlai

Sándor, Peller Károly, Savanyu Gergely - ő vezette a műsort - Szolnoki Tibor, Papp Attila, Marosszéki Tamás és Kiss Noró. Természetesen a Sopron Balett tagjaival szintén találkozhatott a közönség. A nézők a Csárdáskirálynő, a Marica grófnő, a Cigányszerelem, a Hawaii rózsája népszerű számaitól a Macskák, az Elisabeth, a Rudolf, a Rómeó és Júlia, a Notre-Dame de Paris, a My Fair Lady, A padlás, az Ördögölő Józsiás dalkavalkádjáig rengeteg ismert számot hallhatott. Több slágert együtt énekeltek a színészekkel, akik nagy ünneplésben részesültek a finálé után.

A Rongyos Gárda legendája

A Rongyos Gárda legendája újra-éled a színpadon a tánc nyelvén, szimfonikus mű megszületésével, ősbemutatóval. Sopron történelmi hőseinek, a város hűségének, hazaszeretetének, a helyi sorsdöntő népszavazás 100. évfordulójának tiszteletére Somogyváry Gyula És mégis élünk című regényéből Demcsák Ottó koreográfus, a Sopron Balett vezetője készíti táncelőadást Szarka Gyula zenéjére. A dramaturg, a librettó írója Katona Imre. A szabadság évadának nagyszabású pro-

dukciója zenekarral, kórossal már november végétől látható a Petőfi Színházban

Somogyváry Gyula történetét az igaz hazafiaság regényének is hívják. Szinte teljesen történelmi tényeken alapul. A könyv egy kitalált személy, Dersy Géza katonafőhadnagy szemével követi az eseményeket. Trianon döntéshozó urai Nyugat-Magyarországot is el akarták csatolni – a háborúban ugyan csak vesztes – Ausztriához. Egy maroknyi ember azonban szembe-

szállt a világgal, Trianon igazságtalanságával, és megváltoztatta a történelmet. A Sopron Balett látványos, magas hőfokú, érzelmelemmel telt ősbemutatója egy romantikus szerelmi szállal átszőve felidézti azt, amikor veterán frontkatonák, vasutasok, napszámosok, gazdászhallgatók, egyetemisták, honvédtisztek, szegények és gazdagok, magyarok, székelyek, kunok, szerbek, horvátok és németek fogtak fegyvert Magyarországot, Sopronért és környékéért.

Színpadon a Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar

William Fomin visszatér - Alekszej Batrakov is táncol az előadásban

A darab szimfonikus zenéjét Szarka Gyula, a Ghymes együttes Kossuth-díjas alapítója írta, s ezt az előadásokon, valamint önálló műként játssza majd a Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar. A táncműben kórus erősíti a hangzásvilágot. A Sopron Balett teljes társulata mellett Horváth Renáta fiatal helyi táncos tanítványai közül

16-an szintén részt vesznek a nagyszabású produkcióban, valamint meglepetésként színpadra lép Alekszej Batrakov, és a tervek szerint újra láthatja a közönség William Fomint, aki a Végtelen Európa előadásban már fellépett, illetve a Diótörő koreográfiáját készítette el a leghűségesebb városban.

Székükből felállva, hosszú vastappsal ünnepelték a nézők az Emigránsok előadás színészeit az Arany Oroszlán Nemzetközi Színházi Fesztiválon az ukrajnai Lvivben (más néven Lembergben). Az európai szinten jegyzett rangos nemzetközi szakmai találkozón, fórumon a házigazdák mellett Lengyelország, Magyarország, Olaszország, Grúzia, Irán, Kanada társulatai vettek részt. A Sławomir Mrozek művéből készült színdarabot a Soproni Petőfi Színház, a Forrás Színház, valamint a csallóközi Csavár Színház koprodukciója, és a most kezdődő új évadban felnőtt bérletben látható a leghűségesebb városban. A két főszereplő Gál Tamás és Kis Domonkos Márk. A rendező Pataki András.

A nemzetközi seregszemléről azt tartják a szakemberek, hogy az "Arany Oroszlán" nem feltétlenül csak fesztivál, hanem európai színházi hagyomány és Ukrajna egyik legrangosabb színházi fóruma, találkozási pontja. Kezdetei 1989-re nyúlnak vissza, s három esztendő múlva vált Ukrajna teljes értékű fesztiváljává. Hatalmas színházi színpaddá alakítják át ilyenkor Lvivet (vagy más helyen használt néven Lemberget.) Világhírű előadások, premierek, fiatal társulatok kísérleti produkcióit láthatják ezekben a napokban ott a nézők. Minden előadást az eredeti nyelven tartanak meg, azaz a színészek anyanyelvén láthatja a közönség a darabokat tolmácsolás segítségével.

A szakemberek, kritikusok szerint az elmúlt évtizedekben ez a fesztivál nemcsak a város, hanem egész Ukrajna és Európa színházi életébe hozott friss áramlatot, megújulást, hanem lehetővé tette a színházi művészet fejlődésének nyomon követését, megélését, átértékelését, modern nyelvezetének megértését, a műve-

Emigránsok: ukrajnai siker

szeti ág stílusbeli sokszínűségének a megmutatását.

A fesztivál tagja az Európai Színházi Fórumnak, az IETM-nek és az IFEA Nemzetközi Fesztiválok Szövetségének. A programsorozat többek között olyan ismert európai színházi találkozókkal működik együtt, mint a Bitef (Szerbia), a Kontakt (Lengyelország), a Csehov Fesztivál (Oroszország), a Nyitra Fesztivál (Szlovákia). Idén október 1. és 8. között rendezték meg Lvivben a seregszemlét. A rangos seregszem-

le szlogenje hosszú ideje változatlan: "Klasszikusok a kísérlet szemével".

A soproni csapat műszaki gárdával utazott a helyszínre, konzulátusi segítséggel, a fesztivál résztvevőiként öt óra várakozás után léphettek át a határt. Kovács Ferenc műszaki vezető irányításával épült meg a Munkácsy-díjas Gyarmathy Ágnes tervezte díszlet a helyszínen. A főszereplők, két Jászai Mari-díjas színművész, Gál Tamás és Kis Domonkos Márk nagyon kitett magáért a fesztiválon. Mély átéléssel, katarzist hordozóan játszottak. Felállva ünnepelték őket a nézők az előadás végén. Mindegyikük szereti ezt a művet, szerepeiket, az előadást, Pataki András Jászai-díjas rendezői gondolatait, értelmezését erről a darabról.

- Fantasztikus élmény volt ezzel az előadással szerepelni a fesztiválon. Fantasztikusnak és egyben varázslatosnak is tűnhet az, hogyan értik meg az előadást a nézők? Képesek lesznek követni a történetet, tudunk majd együtt lélegezni a színházi legkörben, velünk jönnek-e a játékba? Jöttek velünk és tudunk együtt lélegezni! Felállva tapsoltak a nézőtérre, olyan hatalmas sikert érthettünk el. Óriási és emlékeztető pillanatok adott számunkra mindez. Utána sorra jöttek oda hozzánk a nézők, hogy beszéljünk az előadásról, annak rétegeiről, mélységeiről, a szereplők igazságairól. Tényleg csak azt tudom mondani, csodálatos, felejthetetlen élmény marad számunkra ez a fesztivál, a közönséggel való találkozás - osztotta meg gondolatait Kis Domonkos Márk az előadás után.

Királydráma koprodukcióban

Soproni és szombathelyi összefogással készült a felolvasószínházi előadás

Történelmi helyszínen, a leghűségesebb városban a Vármegyeházán tartották meg nagy sikerrel, élénk érdeklődés mellett Az ígéret földje című felolvasószínházi előadást a szombathelyi Weöres Sándor Színház és a Soproni Petőfi Színház koprodukciója. Kovács Dániel Gábor művét Kelemen Zoltán rendezésében láthatták a nézők a színházi klub keretében a magyar dráma napjának a tiszteletére. A darab az utolsó magyar király, IV. Károly trónra való visszatérési kísérletéről, Horthy Miklóssal való konfliktusáról, sorokról szól. Külön érdekesség, nem

is tűnik annyira távolinak a jelentől ez az időszak, a nézőtérre ültek olyanok, akik részt vettek Zitának, az utolsó magyar királynőnek 1989-es bécsi temetésén.

Pataki András, a soproni teátrumot működtető Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. ügyvezetője köszöntőjében beszélt arról, hogy a két színház közös együttműködésében készült előadás a megélt világtörténelmet hozza közel a mához, úgy, hogy városok, helyi történetek találkoztak a nem is olyan távolinak tűnő időben. IV. Károly három évig a soproni Pejacevich-palotában la-

kott, majd itt tanult meg magyarul Tormássy Jánostól, akinek fia, Artúr is tanította a nyelvre. A darabban is szereplő Lehár Antal báró és katonatiszt, Lehár Ferenc zeneszerző öccse pedig Sopronban született. A Soproni Petőfi Színház a Hűség Évének ünnepi programkínálatához ezzel a bemutatóval is csatlakozott.

Az ígéret földje darab első felvonása nagyrészt Szombathelyen, a második pedig Sopronban (illetve az innen induló induló vonaton) játszódik, így megszületett az ötlet – a két város teátruma közösen állítsa színpadra ezt a 100 éves történetet.

Az ősbemutató Szentgotthárdon volt. Abban a városban, ahol IV. Károlyt 1921. április 5-én lelkes ovációval köszöntötték a település akkori előljárói és lakói. A darabot játszották ezután Szombathelyen a Püspöki Palotában pontosan ott, ahol 1921-ben az utolsó magyar király megszállt. Most pedig Sopronban szintén egy történelmi helyszínen tartották az előadást. Száz évvel ezelőtt, 1921 őszén ez az épület jórészt üres volt már, hiszen a trianoni döntést követően megkezdődött a Vármegyeháza kiürítése, az iratok elszállítása és a hivatal elköltöztetése. A hely szelleme és a két színház

színészeinek remek, magas szintű teljesítménye igazi színházi élményt, hangjátékokra emlékeztető különleges, egyedi hangulatot varázolt az előadás köré. IV. Károly sorsa, a trónra való visszatérési kísérlete, Horthy Miklóssal való nézetkülönbsége, történelmi álláspontjaik, a hatalomba került és oda újra vágyó politikusi érvek, utak, az ország sorsát befolyásoló szereplők életre keltése, gondolataik megjelenítése a produkció egyik leghatásosabb értékének bizonyult. Mindez a légkör azonnal behúzza, magával vitte a közönséget rendhagyó időutazásként a közeli múltba.

Ováció és percekig tartó vastaps Budapesten a Raszputyinnak

Teltház előtt játszott a társulat, az előadásnak „rockkoncerthez hasonló sikere volt”.

Október 6-án, Budapesten, a Nemzeti Színház által szervezett MITEM – Madách Nemzetközi Színházi Találkozó programjában szerepelt a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulatának Raszputyin című előadása.

A MITEM Magyarország egyik legfontosabb és egyedüli, valóban nemzetközi meritésű fesztiválja, amelyen nemcsak a Kárpát-medencei magyar színházak vesznek részt, hanem több kontinensről érkeznek társulatok. Az idei évben Magyarország mellett Algéria, Franciaország, Görögország, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Szerbia, Szlovénia és Ukrajna színházai kaptak meghívást a rangos seregszemlére.

A Szöcs Géza által írt Raszputyint a társulat két éve mutatta be Szatmárnémetiben, magyar nyelvű ősbemutatóként, Sardar Tagirovsky rendezésében, Rappert-Vencz Gáborral a főszerepben. Az előadás a bemutató után kevéssel meghívást kapott a MITEM-re, ám a koronavírus-járvány miatt akkor elmaradt a fesztivál. A szervezők azonban fenntartották a meghívást, amiből múlt hét szerdán előadás is lett a Nemzeti Színház nagytermében.

Az eredeti meghívást a szerző, Szöcs Géza egy évvel ezelőtti távozása kapcsán, egy megemlékező kísérőprogrammal egészítették ki a szervezők (a költő-dramáiról a koronavírus-világjárvány áldozata volt). A Nemzeti Színház az előadás előtt külön eseményen emlékezett a szerzőre, a színház Kaszás Attila termében. Itt Bessenyei Gedő István, a Harag György Társulat művészeti igazgatójának a vezetésével idézte fel Szöcs emlékét Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház vezérigazgatója, Fazekas Sándor irodalomtörténész és Sardar Tagirovsky rendező. Fazekas mint Szöcs egykori diákja, majd munkatársa beszélt az irodalmi tevékenységéről, Vidnyánszky Attila pedig a közös színházi munkát elevevén fel, melynek során megszületett Debrecenben a Liberté '56 című produkció, a Ludas Matyi daljáték, később pedig a Csíksomlyói Passió. Az elmondottakból egy folyamatosan izzó, tervekkel teli alkotó képe rajzolódott ki, aki nem darabokat, hanem inkább színházi szövegeket írt, és a rendezőre bízta, hogy szabadon értelmezze, alkalmazza és színre vigye a leírtakat.

Bessenyei Gedő István és Sardar Tagirovsky a sorsszerűségről beszéltek, amelynek folytán a Raszputyin a Harag György Társulat műsorára került. Kereskényi Sándor irodalomtörténész ajánlotta a társulatigazgató figyelmébe a darabot, amelyről korábban a rendező is említést tett, régebbi, olaszországi munkái vonatkozásában – ezt követően döntöttek a szöveg magyar nyelvű ősbemutató-

ja mellett és vette kezdetét a közös munka, Szöcs Gézával egyeztetve, aki a bemutatón is jelen volt, a produkció pedig nagy hatással volt rá. „Ezzel felkerült Szatmárnémeti az érzelmi térképemre” – fogalmazott akkor, a premiert követően.

Az előadás 18 órakor vette kezdetét a Nemzetiben, jegyeket pedig már napokkal előbb nem lehetett vásárolni, ugyanis az eredeti, több mint egy évvel ezelőtt megváltott belépőkhöz is ragaszkodott a publikum, amely az előadás után hosszan

tartó vastappsal és ovációval köszöntötte meg a páratlan színházi élményt a társulatnak.

„Zajos, ahogy mondani szokás, rockkoncerthez hasonló sikere volt a Raszputyin előadásának, ami még a sokat próbált fesztiválközönségtől is szokatlannak tűnhet, ám nem véletlenül. Mind a tavaly elhunyt író műve, mind az előadás stilsztikai bravúrja indokoltá teszi ezt a sikert. (...) Sardar Tagirovsky stílusretörő rendezése nagyszerűen bontja ki a szöveg mélységeit, ebben a furcsa,

archaikus színházi formákat is megidéző történelmi panoptikumban folyamatosan a képzelet és valóság határán egyensúlyozva „játszunk” az idővel. Az idővel, amely rendkívül sokféle alakváltozatban jelenik meg az előadásban, a tik-takoló zenei effektektől a személyes időre asszociáló író-figura, Marcel Proust megjelenítéséig. Úgy tekintünk át ezen a „haláltáncos vérkarneválon” (Szöcs), a huszadik század tébolyán, hogy közben megfogadjuk: mindent elkövetünk annak érdekében, hogy –

Nagy László fordulatával szólva – ha élünk, hát legszebben élünk” – írja október 7-én a MITEM-krónikában Ungvári Judit.

Az előadást követően a szereplők és alkotók közönségtalálkozón vettek részt, melyen a közös munkáról, a harmonikus, de rendhagyó próbafolyamatról is beszéltek, amely a produkció létrejöttéhez vezetett.

Szöcs Géza drámája egy történelmi látélet a kollektív európai és globális lelkiismeretünkről. Ez a dráma a történelmi valóságot helyezi fókuszba Raszputyin fiktív szűrőjén keresztül. Ez a fikció a szenvedélyes túlélés utolsó mentisvára az emberiség apokaliptikus erdejében. Mert gyermeki módon vágyódik a világ békéjére. Arra, hogy milyen az, amikor nem gyilkoljuk egymást a társadalomban és a háborúkban. Ebben a világban minden költészet kacérokodik a valósággal. Minden vágyódás táncol a feladással. Minden tett a filozófiával. Pont olyan a dráma, mint amilyen kép alakult ki bennünk Raszputyin alakjáról a mai világunkban. Isteni és végtelenül emberi, miközben hátborzongatóan történelmi. Hiszen Raszputyin szent és bűnös alakja megfoghatatlan, hiszen az ő hatalma nem a császárok, királyok és a cárok hatalmával ér fel, hanem a játékosok és a szélhámosok igéző tekintetével.

Az előadás szereplői: Rappert-Vencz Gábor, Bándi Johanna, Gaál Gyula, Frumen Gergő, Orbán Zsolt, Zákány Mihály, Péter Attila Zsolt, Kovács Éva, Budizsa Evelyn, Poszet Nándor, Varga Sándor, Bogár Barbara, Gál Ágnes, Laczkó Tekla, László Zita, Mébes Kati és Rappert-Vencz Stella. **A produkció díszlet- és jelmeztervezője** Kupás Anna m.v., **zeneszerzője** Bakk-Dávid László m.v., **zenei vezetője** Manfrédi Annamária.

A Raszputyin című előadás a Szatmárnémetiben és környékén lejátszott előadások és három fesztiválszereplés után is tovább él: Magyarországon több színház – köztük a debreceni Csokonai Nemzeti Színház, a nyíregyházi Móricz Színház vagy a szolnoki Szigligeti Színház – is vendégül látja a produkciót, illetve kilátásban van egy határon túli vendéjáték-sorozat is.

Erdélyben eddig a székelyudvarhelyi DráMa Fesztiválon, Nagybanán és Nagykárolyban láthatta az előadást a közönség, de a jövőben nagyváradi és csíkszeredai bemutatóra is sor kerülhet, a társulat tervei szerint.

A DráMa Fesztivál mellett a Raszputyin szerepelt a Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválján is, ahol Rappert-Vencz Gábor a legjobb férfi főszereplőnek járó díjat, a társulat pedig a legjobb társulati munkáért járó díjat kapta meg.

A Veszprémi Petőfi Színház készen áll, minden nézőt visszavár!

Feltöltő előadások, zenés estek a Veszprémi Petőfi Színházban, a Latonovits-Bujtor Játékszínben és Balatonalmádiban egyaránt! Lélekerősítő évaddal és eseményekkel készül a Teátrum!

Szeptember 10-én fergeteg Nyárbúcsúztató musical show-val, retro party-val, és ajándék étellel-italal várta a Veszprémi Petőfi Színház Veszprém megye lakosait Balatonalmádiban, a Vörösbény Kolostor hangulatos kertjében! Az este a musical irodalom legjavából összeállított musical show-val indult, melyet vastaps, ráadás számok és közös éneklés kísért. A musical estet követően Dj Dominique (Várkonyi Attila) biztosította a talpalávalót igazi retro slágerekkel, közös énekléssel, táncval és vonatozással! A Teátrum vezetése kihangsúlyozta, összességében feltöltő előadásokkal, zenés estekkel várják nézőiket a Kerényi Imre Kult-Magtárban!

A szeptember 11-én hagyományos jelleggel megrendezésre kerülő Nyílt Napok - ahogy Társulatuk nyara is - nagyon mozgalmas, vidám, színházzal és feltöltő erővel teli volt! Idén is hatalmas érdeklődés mellett zajlott le Hétpőria a bérletekért programozatuk, mely során hét, a nézők számára láthatatlan, de a Színház számára elengedhetetlen szakmával ismerkedhettek meg a versenyző csapatok. Így vettek részt AkusztikaKaland, MegVilágosodás, SzínÉsszerűen, FelÜgyelőség, RuhaTárház, KelléKavalkád és Rongylábakon fantáziánévű Társulatban, ahol a hangosítás, színpadvilágítás, színészmesterség, ügyelői feladatok, gyorsöltözés, kelléktár kulisszatitkaiba is betekintést nyehettek a résztvevők. Mindeközben a Díszterem a várakozó csapatok, odalátogatók, bérletvásárlás sorá-

ban várakozók, művészek - Móri Györgyi, Hirschl Laura, Horváth Csenge, Keller Márton és Kulcsár-Székely Attila - előadásában élvezhették az operettekből-, musicalekből-, táncdalokból összeállított zenés, vidám műsort, melynek dalait a nézők húzhatták ki dalcímű linderükéből. Idén is extra kedvezményes bérletekkel, évadismertető kvízzel és számos értékes, színházi nyereménnyel, valamint jegyekkel várták az érdeklődőket, a legkisebbeket pedig színházasszonylufival lepték meg! A kvíz nyeremények mellett Petőfi összes bérletet, az esemény legfiatalabb résztvevőjének Aranyalma és legidősebb résztvevőjének Őszikék bérletet sorsoltak ki. A délután során a SzínházVilág és Carpe Diem! táborosai meglepetés műsorral készültek, mellyel Veszprém megye-szerte viszik el a színház, a zene gyógyító erejét és a vidám hangulatot! Nyílt Napukat idén is a Hétpőria a bérletekért vetélkedőn megtanult közös táncval zárták Díszterükön.

A tavalyi októberben indított hagyományuknak megfelelően - egy rövid nyári szünet után - zenés, szórakoztató műsorral nyitották meg a Kossuth utca szívében található VIP pavilonukat! „Örülünk, hogy így együtt lehetünk ismét! Köszönjük, hogy az elmúlt időszakban egymásba kapaszkodva próbáltuk a kultúrát, a művészetet fenntartani, és a gyógyító erejéből töltekezni! Köszönjük, hogy ebben is igazi társakra lelhetünk a Veszprémi Petőfi Színház közönségében!” - nyitotta meg az eseményt Színházuk igazgatója, Oberfrank Pál. A délelőtti közös verselésre invitálták Veszprém lakosait a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus jegyében, mely során a jelentkezők a lelkiükhöz közel álló Istenes verssel tették még szebbé a csodás délelő-

töt. „Öröm volt látni, hogy minden korosztályból, nézőink és Társulati tagjaink közül is köszönhetünk színpadunkon verselőket! Köszönjük, hogy ennyien velünk tartottak, és együtt üdvözölhettük ennek a fontos és csodálatos eseménynek az eljövételét!” - olvasható honlapjukon.

Szeptember 23-án a Temesvári Magyar Napok nyitóeseményén tette tiszteletét a Társulat, ahol Tapsolj csak nékem! Operettgálánkkal vitük el a magyar virtust! „Elmondhatatlan érzés volt a Temesvári Magyar Napokat megnyitni! Köszönjük a meghívást, az álló tapsot, az ovációt!” - mondtak köszönetet Facebook oldalukon.

Érzelmekkel és hálával csordultig nyitották meg szeptember 24-én 2021/22-es színházi évadukat! „Három ünnep van ma. Három a szívünknek kiemelten fontos esemény, hiszen 60 éves a Társulatunk, 60 éves a Bérletezés és ma van az első előadásunk lélekerősítő évadunkban. 60 évvel ezelőtt október 13-án fontos dolgok születtek, sok mindent kaptunk, sok mindent tudtunk megtartani, amit elődeink kidolgoztak és amikért nagyon hálásak vagyunk.” - nyitotta meg a „Premiertől-premierig” Kiállításukat Kellerné Egri Zsuzsanna igazgatóhelyettes-kreatív menedzser. Egy Színház számára nincs nagyobb öröm, mikor nézői évről-évre megszavazzák a bizalmat, így köszönetük jeléül, kiállításuk alkalmával megajándékoztak három nagyon különleges személyt, kiknek bizalma több évtizede töretlen a Veszprémi Petőfi Színház felé. Pethőné Virág Márta 40 éve, Gacsal Márta 50 éve, Csizsár Józsefné pedig 60 éve tart a Színházzal évadaik során, kiket értékes, színházi ajándékaikkal mellett bronz-, ezüst-, illetve arany bérlettel tüntettek ki.

„Azt gondolom, hogy nagyon izgalmas és szép pillanat, amikor az ember azokkal találkozhat, akiket már ismerősként köszönhet. Ilyen elsősorban az ember családja, ahogy a Veszprémi Petőfi Színház is egy nagy család. Méghozzá egy olyan nagy család, amelynek van egyrészt egy Társulati tagsága, másrészt pedig a közönsége, mely nélkül a Társulat és a Színház sem létezhet. Mi itt a Veszprémi Petőfi Színházban azért dolgozunk, hogy ezt az élő, családi kapcsolatot, ezt az egymáshoz való viszonyt újra és újra megéljük. Önöket szeretnénk szolgálni! Jó és mély darabokat, vidámságot szeretnénk adni, hogy beteljesítsük a hivatást, amire felelősségteljesen nézni, mert ebben a nagy családban mi együtt vagyunk, együtt utazunk!” - mondtott köszönetet a közönségnek Színházuk igazgatója, Oberfrank Pál.

Szeptember 25-én országos szinten negyedik alkalommal került megrendezésre Emeljünk fel minél több gyermeket! kezdeményezés, melynek örömmel és büszkén adott helyet a Veszprémi Petőfi Színház a Díszterükön. Ugyanezen a délelőtti Teátrum a Kálvin János Parkban a VKSZ által megrendezésre került Fenntarthatóság mindenkor eseményen a szelektív hulladékgyűjtésről szóló, Kukamese darabot vitte el, mely előtt a produkcióban közreműködők is csatlakoztak a kezdeményezéshez, így szeretett Bellájukat büszkén emelték a magasba!

Veszprémi Petőfi Színház - Pannon Egyetem! Közösségben a hallgatókkal! Idén is három, szabadon választható előadásra szóló extra kedvezményes bérlettel várják a veszprémi Pannon Egyetem hallgatóit! Szeptember 28-án az egyetem hallgatóit fogadták Lati-

novits-Bujtor Játékszínükben egy borzongatóan izgalmas előadásra, a Tortúra című pszichothrillerre. Az előadás előtt bátorság-koktéllal és süteménnyel vendégelték meg a hallgatókat, melyet egy kötetlen beszélgetés keretében tudtak elfogyasztani. A darabban játszó művészek, Móri Györgyi és Keller János mesélték a próbafolyamat izgalmairól, nehézségeiről, valamint a színjátszásról; míg Színházuk vezetése, Oberfrank Pál igazgató és Kellerné Egri Zsuzsanna igazgatóhelyettes-kreatív menedzser a színház működésébe, bérletezésébe, közönségszervezésébe avatta be a hallgatókat. Az előadást követően a színészek vezetésével egy „feldolgozó” beszélgetés keretében fejtették ki a hallgatók véleményüket, érzéseiket a darabral kapcsolatban.

Hagyományaikhoz híven idén október 1-én is csatlakoztak a veszprémi Fagyöngy Egyesület Sétá a nők egészségéért! eseményéhez, amely során a Kossuth utca szívében található VIP pavilonuktól kezdődően indultak el a résztvevőkkel Színházuk előcsarnokáig. Az eseményre feltöltő, zenés műsorral készültek, az előcsarnokban pedig orvosi előadásokkal várták az érdeklődőket. Esti, A hőstenor című előadásuk a mellrák elleni kampány jegyében került bemutatásra, mely előtt a Fagyöngy Egyesület dolgozói tájékoztató és figyelemfelhívó üzeneteket osztogattak a nézőknek, akik szívesen vették el az ajándékot.

Tovább folytatódik a munka Teátrumban: elindult Erich Kästner: A két Lotti ifjúsági előadásuk és Shakespeare: Ahogy tetszik című vígjáték próbafolyamata, melyeket Színházuk igazgatója, Oberfrank Pál Jászai Mari-díjas, Érdemes művész rendezésében láthatnak majd a nézők.

Virág Cintia Krisztina

A Mezőséget idézi meg a Duna Művészegyüttes

A Duna Művészegyüttes az erdélyi Mezőség színes népi kultúráját, zenei és táncörökségét idézi meg októberi bemutatójában. Az Együttes az új székházában készülhet az előadásra, amelyben olyan közreműködők lesznek jelen, mint Navratil Andrea Liszt-díjas népdalénekes vagy Tóth Károly színművész.

A Mezőség sokszínű népművészete Bartók Bélától és Kodály Zoltántól kezdve Martin Györgyön és Tímár Sándoron át Novák Ferencig számos gyűjtő érdeklődését felkeltette már. Tehát bőséges forrásból dolgozhatott Juhász Zsolt együttesvezető, rendező, aki így gondolkodott a műsor kapcsán:

„Az érzéseinket, a tájegység iránti szeretetet, annak szépségeit szeretnénk megmutatni. Multikulturális vidék magyarsággal, románsággal, cigánysággal - ezt az izgalmas együttélést próbáljuk színre vinni.”

A nagyszerű „Szerelmünk, Kalotaszeg” előadás után az Együttes folytatni kívánja a tájegységre szűkített műsorszerkesztési elvet, ennek szellemében készül az erdélyi Mezőségről szóló bemutató, amelyre az Együttes októberben már az új, felújított székházában készülhet.

A „Szépséges Mezőség” mintegy 300 településen, a magyar, a román, a cigány és a szász kultúra összefonódása révén kialakult sokszínű világon kalauzolja majd végig a nézőket. Ez a multikulturalitás áll a műsor tematikai

centrumában is, melyet Navratil Andrea énekszava, Tóth Károly előadásában Wass Albert prózái, valamint Barcza Zsolt tangóharmonikás és a Göncöl zenekar játéka színesít.

Számtalan híresség született ezen a tájegységen, közülük az előadásban megidézik Kallós Zoltán és Wass Albert Mezőséghez kötődő szellemiségét. A színpadkép alapvetően a mezőségi domboságot jeleníti majd meg absztrakt díszletekkel, monumentális, gurítható dobogókat láthatnak majd a nézők, melyek felületeit vetítéssel színezik, egy korszerű fényfestési technológiával.

A bemutatóra készülve több kiváló táncos szakember segíti az Együttes munkáját: a darab Kocsis Enikő, Fitos Dezső, Farkas Tamás és Juhász Zsolt koreográfáira épül.

A „Szépséges Mezőség” című előadás bemutatója a Liszt Ünnep Nemzetközi Kulturális Fesztivál programjaként, a Műpa szervezésében valósul meg 2021. október 24-én, 19 órakor, a Műpa-ban.

Ruhákban testet öltő művészet

Az én szememben az lenne a kívánatos, ha egy darab jelmezeire úgy tekintene a néző, mint mozgó képzőművészeti alkotásokra. – fogalmazza meg ars poétikáját Németh Anikó divattervező, akinek az Operettszínházban futó *Nine* című musical jelmeztervezőjeként oroszlánrésze van a darab átütő sikerében. Ez a musical nem csak mondanivalójában, de képi világában – jelmezei és díszletei által – is olyan alkotás, ami méltán keltette fel mind a szakma, mind a közönség fokozott érdeklődését.

– Ha be kellene mutatnom Önt, akkor Ön egy jelmeztervező, akinek van egy szalonja is, vagy egy szalontulajdonos, aki időnként színházi jelmezeket is tervez?

– Ez az idők folyamán mindig változott, de egy kicsit tudni kell hozzá az előéletemet is. Az Iparművészetin belsőépítész szakra jártam, nagyon szerettem, de ugyanakkor abban is hittem, hogy fontos az ösztönzési hozzáállás. Mivel egy designer minden területen tervezhet, mindig is nagyon érdekelt a való élet, sok területen dolgoztam, nagyon sok mindent csináltam. A ruhák felé akkor fordult igazán az érdeklődésem, amikor a szocializmus egy sémára készített ruhadarabjait a magam ízlése szerint átalakítottam. Ebben az is segített, hogy édesanyám varrónő volt, s tőle tudom, hogy amíg van anyag, tű, cérna, olló, addig bármit kihozhatok egy ruhából.

A divat világába is úgy kerültem, hogy mindig is a forma érdekelt, az embert körülvevő legkisebb minimál tér. Mit is jelent öltözködni, mit jelent a viselet, a ruha? Ezeket a dolgokat jártam körül, s mivel divattervezőnek tartom magam, fokozatosan toltam el a színpadok világa felé. Az első tervezéseim a kortárs tánc területén voltak, de aztán jöttek más felkérések is, operákhoz kellett ruhákat terveznem. Így kerültem be egyre jobban ebbe a közegbe, aminek mostani utolsó állomásaként az Operettszínházban a *Nine* musical jelmeztervezője lettem.

– Eljutottunk hát a mostani Operettszínházi bemutatóhoz. Volt kérdés Önben, mikor felkérték erre a munkára?

– Nem igazán, hiszen én már többször dolgoztam együtt a darab rendezőjével, Balázs Zoltánnal, illetve a díszlettervezővel Szendrényi Évával, így nyugodtan azt is mondhatjuk, mi már egy kialakult csapatot alkotunk.

A másik ok, amiért elvállaltam ezt a munkát, a darab téma-választása, mondanivalója, hiszen a főszereplő Guido egyértelműen a méltán világhírű Federico Fellini alakját mintázza. Én pedig nagy Fellini rajongó vagyok, imádom az általa filmjeiben megteremtett miliót. De sokszor az is felmerült kérdésként bennem, hogy vajon színházi körülmények között hogyan tudjuk majd a néző felé közvetíteni ezt a sajátos világot – ami szerintünk Fellini al-

kotói énjének az essenciája – s erre is szerettem volna választ találni önmagunknak.

– Említette, hogy hárman egy csapatot alkotnak, ez az együttgondolkodás már a kezdetektől ott volt az alkotás folyamatában?

– Szeretek csapatmunkában dolgozni, hiszek az összedódó energiákban.

Természetesen Zolinak rendezőként mindig volt egy irányvonala, amit megosztott velünk, mi pedig partneri viszonyban elmondtuk azokat a gondolatainkat, meglátásainkat, amiről úgy véltük, megvalósulásuk jobbat teszi majd a végeredményt. Ezek a tőlünk elvárt impulzusok, reflexiók valódi csapatmunkává tették az alkotói folyamatot, úgy is mondhatnám mindhármunk elképzelései, keze nyoma ott van abban az előadásban, amit majd a nézők a színpadon látni fognak.

– Rátérve az Ön jelmeztervezői munkájára, ez is jelentősen eltér a szokványostól?

– Úgy gondolom, hogy igen, mert a darab hármas szereposztásban megy, s minden szereplőnek saját jelmeze van. Ez azt jelenti, hogy az azonos karaktert többes szereposztásban megformáló színészek és színésznők eltérő ruhában lépnek színpadra. Úgy gondolom, ha az életben is elképzelek egy ilyen karaktert, akkor különböző személyiségjegyekkel tudom felruházni, ezért semmiképpen sem szerettem volna lekopírozni az egyik szereposztásban fellépő jelmezt, egy ugyanazt a személyt megformáló másikkal. Nyilván a szövegük azonos, de mi most eltérő „csomagolásban” adjuk át az azonos szereplőket, s ez kissé más-más hangsúly felé viheti el ugyanannak a jelenetnek a mondanivalóját.

– Ez azt jelenti, hogy aki megnézni mindhárom szereposztást, az három különféle darabot lát?

– Erről szó sincs, ennyire természetesen nem nagy a különbség, de mivel a főszereplők egyéni karaktere is más, ezt a különbséget a ruhákkal is igyekeztünk kifejezni, hiszen a jelmezek is – egy kis mértékben legalábbis – hatnak a cselekmény hangsúlyára, értelmezésére, az eltérő lelki attitűdök kihangsúlyozására.

– A ruhákat a színészek karakteréhez igazította, ehhez kellett az is, hogy előzőleg megismerje őket?

– Igen, erre mindenképpen szükség volt, de mivel a járvány alatt zajlott maga az alkotás folyamata, ez nem volt könnyű. Ez az egyik legérdekesebb felkészülési időszak volt számomra, hiszen a színpadi próbák is szüneteltek, a ruhapróbák is bonyolultabbak lettek, a végén pedig ennek ellenére elvárható volt, hogy adott időre legyünk készek a darab-

A személyiségek megismerésének tapasztalata egyébként sem áll távol tőlem, hiszen amikor nem jelmezeket tervezek, akkor egyéni megrendelésekre készítek – alkalmakra, fellépésekre, vagy csak minden különösebb apropó nélkül – méretes, egyedileg tervezett ruhákat, és mikor tervezem ezeket a ruhákat, akkor az a célom, hogy minél jobban kidomborítsam a viselője egyéniségét, ehhez pedig meg kell őket ismernem. Ruhákat sok helyen – s elég olcsón is – lehet vennie mindenkinek, de nálam pont azt a pluszt kapja meg a megrendelő, hogy a saját karakterére tervezem, készítem, alakítom azt a ruhát, amit majd a saját énjét kihangsúlyozva viselni fog.

– Nyilván egy tervezőnek szabadon szárnyal a fantáziája, mégis mi szabott határt a *Nine* jelmezterveinek?

– Most nem beszélve az anyagi határokról, ebben a darabban komolyan figyelembe kellett vennem azt az egyáltalán nem szokványos díszletet, amiben a szereplők mozognak. Aki látta ezt a csupa lépcső díszletet, az tudja, hogy az ezeken való mozgás meglehetősen nagy kihívást jelent a darab szereplőinek. Ezért, hogy semmiképpen ne történjen baleset, eléggé drága – de a biztonságos mozgást garantáló – táncpöket kellett készítenni, vásárolni minden fellépő számára. Ugyanezen oknál fogva nem tervezhettem – bár nyilván nagyon látványos lett volna – hosszú uszályos ruhákat sem, hiszen egy lépcsőzetes díszleten ez viselhetetlen lett volna.

Mivel egyes szereplők, sőt a kar is, a cselekmény alatt többször is átöltöznek – s erre néha csak rövid idő áll

a rendelkezésükre – azt is figyelembe kellett vennem egy-egy ruha megtervezésénél, hogy az könnyen le-föl vehető legyen. A gyors átöltözést elősegítendő egyébként a színpadok mögött ki kellett alakítanunk egy ideiglenes öltözőt is, ami könnyebbé tette a fellépőknek. De még így is ki kellett hagynunk olyan jelmezeket, ami azért nem tudott bekerülni, mert még így sem tudtunk annyi időt nyerni, hogy a szereplő időben át tudjon öltözni.

– Sikertől egyébként megvalósult-e némi kompromisszumok által – azt, amit eltervezett?

– Én soha nem az eredményeket, hanem mindig a hibákat nézem. Ennek az a jó oldala, hogy ezekből a hibákból aztán tanulok, s igyekszem máskor nem elkövetni őket. De alapjában véve elmondható, hogy elégedett vagyok, mert a kivitelezők – külsősök és belsősök egyaránt – elkészítették azt, amit el lehetett, ők nem csak nagyon lelkesen, de erejükön felül is dolgoztak.

– Említette, hogy a ruhákat színészkarakterekre tervezte, de vajon a színpadi viselőjüknek is volt beleszólásuk abba, hogy miben lépnek fel?

– Ez mindig nagy harc, de általában sikerül jól kijönnünk a színészekkel. Belátom, vannak „embert próbáló” jelmezek, főleg a kar számára, de legtöbbször hősiesen viselik ezeket is. Egyébként egyes jelmezek még a bemutatók előtti utolsó percekig is változhatnak, sőt, még az sem kizárt, hogy egy futó darabban is változtassunk egy-egy apróságot, ha azt szükségesnek látjuk.

– A jelmezek megalkotásánál fontos a korból megjelenítés, ez mennyire volt kihívás ennél a munkánál?

– Egy jól felkészült jelmeztervezőnek nagyon komoly előtanulmányokat kell folytatni, mikor egy darabnál munkához lát. Ismernie kell az adott kor hajviseletét, sminkeletét, szokásait, a hordott kiegészítőket, milyen ékszerek, kesztyűk, sálak, kalapok voltak használatosak. Tisztában kell lennie az akkori kor öltözködési harmóniájával, a ruhák színeivel, stílusával, a cipőkkel, egy szóval mindennel, ami egy ember megjelenéséhez hozzátartozik.

A darab azon jeleneteinél, amik azt idézték meg, hogy történetünk a múlt század hatvanas éveiben játszódik, ott voltaképpen ebből a korból egy gyűjteményt csináltam, idéztem az akkori tervezőktől. Aki érdeklődik a divat iránt, vagy valamelyest képben van erről az időszakról, azoknak ezek a karakteres vizuális idézetek – bízom benne – sokat fognak mondani. Akik nem ismerték ezt fel, azokban is megvolt az az érzet, hogy ez egy korszak lenyomata. Ugyanakkor voltak még stílus idézetek az 50-es évek new look vonalából is, mert azt akartuk a Zolinál, hogy egy társadalmi keresztmetszetet lássunk, és ebben a korszak divatos dolgai mellett megjelenjenek azok a ruhák is, amik azelőtt 10-15 évvel voltak divatban. Van olyan jelenet is az előadásban, amiben a harmincas évek viseletei vannak legyezőkkel, kalapokkal. A Folies Bergere jelenetben pedig még azon is gondolkodtunk, hogy a tollak mellett még üvegszálak is szerepeljenek a jelmezekben, sőt az egész világítson, de végül ezt az ötletet a jelenet rövidsége és anyagi megfontolások miatt elvetettük.

A korbúság mellett egy ruha a drámai szituáció bonyolultságát, a főhős lelki vívódásainak ábrázolását is segítheti. Ezt a darabban is remekül sikerült példázni a totális szabadság és szétcsapottság jelenetében, amikor az addig pontosan, tudatosan szerkesztett ruhákat felváltják a kontúr és formanélküliek, az elnagyoltak és szétesettek, ezzel is alátámasztva a kiüttlanság érzését.

Tölgyesi Tibor

fotó: Lakatos János; Art&Lens Photography,

Az élmények mindenkinek járnak!

A jelszavunk az, hogy mi élményeket építünk! – vallja büszkén Molnár Károly az Animative Kft ügyvezető igazgatója. Bár a világjárvány természetesen az ő sikeres működésüket is némileg visszavetette, az új körülmények között is nem csak talpon maradtak, de a jövőre nézve is merész terveik vannak.

– Elsőnek tehat arról kérdezem, ami az egész világot felforgatta, hogyan érintette Önöket a Covid járvány?

– Mivel az Animative Kft-nek sok külföldi megrendelő partnere van – ami gyakori utazással is jár együtt – így nekünk fokozottan beleszólt az életünkbe a járvány, s annak következményei. Az elmúlt másfél évünk ebből adódóan valóban nehezebb volt, bár szerencsére sikerült éppen a járvány kitörése előtt lezárni egy nagy katarai munkánkat.

Mára már enyhültek az utazási korlátozások, de éppen az én esetemben az a helyzet – mivel Szeptember 15-én kaptam a védőoltást – hogy nem tudok nagyon sok olyan helyre eljutni, azokba az országokba, akik ezt nem fogadják el védőoltás gyanánt.

– Az utazási nehézségek következménye a kapcsolatok lazulása is.

– Igen, éppen emiatt kollégáim mostanában kezdik el a személyes kapcsolataikat visszaépíteni, de egy meglehetősen hosszú folyamat lesz, amíg azokat a nemzetközi piacokat, amiken ezt megelőzően jelen voltunk sikerül az eredeti állapotokba visszaállítani. Sőt, mivel a mi munkánkban nem csak a jelenlét, de a helyszíni munkavégzés is nagyon fontos, nekünk fokozottan szükségünk lenne arra, hogy a korlátozásokat feloldják.

– Mennyire lehet a hazai piacon pótolni a külföldi kieséseket?

– Természetesen mi is dolgozunk a hazai piacokra is, elég komoly megrendeléseink vannak mind színpadgépészetben, audio-vizuális rendszerek terén, informatikában, gyenge áramú munkákban. A részlegeink tehát jelen vannak ezeken a területeken, de azt is el kell mondani a magyar piaci helyzet finoman fogalmazva is nehéznek tekinthető, főleg egy olyan fiatal relatív új szereplőnek, mint amilyen a mi vállalkozásunk. Azt kell mondanom, hiába sok a munka, a magyar piac mégis szűk, s nagyon nehéz hozzáférni a projektekhez.

– A színházi munkák mennyire jelentősek az Önök megrendeléseiben?

– Nálunk a színházi vonal az egyik kiemelt szakág, olyan szinten, hogy kimondottan a színházi világból érkező szakembereket is alkalmazunk, akik ennek a világnak a működését, felépítését, üze-

melletését, minden csínját-bínját jól ismerik. Ők sokszor évtizedekig dolgoztak már színházban, és akár belső szakemberként, akár konzulensként segítik a mi munkánkat. A mi hozzáállásunk alapja, hogy akár ajánlatot kell tennünk, vagy akár tárgyalnunk kelljen, mi abszolút felkészülten lépünk fel. Ha pedig megoldásokat kell szállítanunk, akkor ezek olyanok legyenek, ami majd a színházi gyakorlatot – ehhez kell a színházi tapasztalat – nagymértékben megkönnyíti, nem pedig nehezíti.

– Néhány éve új irodába költözték, hogyan épül fel jelenleg a cégük?

– Jelenleg hét divízió van, ezekben több mint harminc embert foglalkoztatunk. Ők azok, akik állandóan vannak, de mellettük időszakosan külsős konzulensek segítségével is igénybe vesszük.

Cégünk kezdetben az audio-vizuális tervezésekkel kezdte a működését, ez volt a kiindulásunk. A későbbiekben ez bővült külföldre szóló konzultációs tanácsadással, specifikációk készítésével, tervezésekkel, majd az elmúlt években elég komolyan belementünk a rendszerintegrációs területekre, illetve karbantartási, üzemeltetési vonalon is dolgozunk most már.

A hét divízió tehát tételesen az AV, a gépészeti – színpadgépészet és egyéb területek, gyártással, kivitelezéssel, karbantartással együtt – az általános gyengeáramú, az informatikai, a Smart Building, az akusztikai, és a rendezvényes – bár ez utóbbi már jó ideje érhető okokból nem aktív-divízió.

– Említette a több mint harminc dolgozót, Önöknél mennyire vált be a home office munkavégzés?

– A gyakori külföldi munkák miatt a cég és a kollégáink számára korábban sem volt idegen a folyamatos, rendszeres távoli munkavégzés. Ennek az informatikai alapjai is megvoltak. A COVID annyiban hozott változást, hogy a teljes adminisztrációs és irányítási rendszert

is fel kellett fejleszteni ehhez, így 2020 tavaszán felépítettünk egy olyan rendszert, aminek következtében haza tudtuk küldeni a teljes irodai állományt, így mindenki home office-ba került. A jelen helyzetben viszont egyre inkább a hibrid office felé tolódunk el, mivel meggyőződésem, hogy a tisztán home office egyáltalán nem szerencsés. Időközben megtapasztaltuk, hogy azért szükség van a személyes találkozásokra, közös kávézásra, fizikai együttlétre is. Érezzük, hogy a csapatszellemet folyamatosan fenn kell tartani, pont emiatt szervezünk rendszeresen olyan összejöveteleket, amin megjelennek a dolgozóink.

hatását ott érezzük legjobban, hogy jelentősen megváltoztak a beszállítói körülmények, feltételek. Bár mi nem vagyunk kereskedőcég, ettől függetlenül direktben állunk kapcsolatban nagyon sok olyan külföldi céggel, akinek nincs exkluzív hazai disztribútora. Ezek a változások megjelennek nálunk a szállítási határidőkből, a fizetési kondíciókból, s az áremelkedéseket most nem is említem. Ez a folyamat egy láncolat, így nem csak a külföldi, de a magyar beszállítói kapcsolatainkban megjelentek ezek a tényezők. A mi magyar beszállítóink is nagyrészt külföldről kapják az anyagokat, termékeket, így a magyarországi gyártók és forgalmazók is ki vannak téve a külföldről beszerzett eszközök és alapanyagok szállítási csúszásainak, beszerzési nehézségeinek. Konkrét példát említve, míg ez előtt a faanyagot, néhány hét alatt gond nélkül be lehetett szerezni, addig napjainkra ez akár hónapok kérdése is lehet, összességében tehát úgy látom elmondható, hogy mindenki küzd a beszerzési nehézségekkel.

– Ezek a nehézségek, viszont minden vállalkozásnak fejlődnie kell, ha sikeres akar maradni. Önök mit tesznek ennek érdekében?

– Igen, fejlődniünk kell, s ezért mi is pont a Covid előtt kezdtük el bővíteni az információs és a smart technológiai részlegünket. A smart technológia esetünkben azt jelenti – kiindulva az okos otthonok analógiájából – hogy egységes vezérlési platformra helyezzük a világítást, a videotechnikát, a hangtechnikát, az energetikát s még az épületen belül megtalálható nagyon sok mára vezérelhető és automatizálhatóvá tett szolgáltatást. Ezekon kívül új funkciók és lehetőségek bevezetésével még felhasználó barátabbak, élményközpontúbbak lehetnek az épületek. Ilyeneket tervezzük és kivitelezünk lakásokba és házakba, de emellett azt az élményközpontú gondolkodást, amit kezdetektől vallunk és hirdetünk, más típusú épületekbe – irodaházakba, sportközpontokba, szállodákba, színházakba – is szeretnénk megvalósítani. Mi ahhoz járulunk hozzá, hogy a végfelhasználó érzete minél jobb legyen, s ez az élmény már egész korán meg kell, hogy jelenjen nála. Egy színházi néző számára véleményünk szerint ennek az élménynek nem akkor kell megkezdődnie, amikor felmegy a függöny, hanem már akkor, amikor eljut hozzá az információ, hogy adott este mit adnak a színházban, folytatódnia kell azzal, hogy mennyire könnyen tud jegyet venni, majd megérkezve hol talál parkolóhelyet, az épületen belül pedig milyen könnyen találja meg az ülőhelyét.

De a felhasználói élményt azonban nem csak a látogatóknak, nézőknek kell átélnie, megtapasztalnia, hanem a színházban dolgozóknak is. Ezért nagyon fontos, hogy mi olyan rendszereket tervezzünk, és adjunk át, ami teljes mértékben kiszolgálja az üzemeltetői igényeket. Pontosan ezért nem is vagyunk – s nem is akarunk – termékkereskedők len-

– A külföldiekkel való személyes kapcsolattartás viszont erősen visszaesett, ezen hogyan segíthetnek?

– Sajnos ez érthető okokból a mélypontra zuhant, de szeptember elejétől remény van arra, hogy a személyes kapcsolatokat újra tudjuk építeni, mi pedig erősen dolgozunk ennek a sikerén. Azt látjuk, hogy bizony ehhez jó időre lesz szükségünk, de nagy energiát fektetünk be, és reméljük azért ennek a törekvésünknek meg is lesz a gyümölcse.

– A járvány mennyire húzta át, írta át az elvárható üzleti eredményeket?

– Bár természetesen voltak problémáink, de szerencsére nem rendültünk meg lényegesen. A járvány

ni, mert azt látjuk, hogyha egyetlen egy termépalettáról kellene dolgoznunk, akkor nagyon szűkös lenne az a lehetőség, ami – akár egy színház esetében – a rendelkezésünkre állna, a legideálisabb összeállításához.

A színház elsődleges feladata a nézők kiszolgálása, ő pedig akkor kapja meg a maximumot, ha a technikával dolgozók nem csak jól tudják kezelni az eszközöket, de jól is érzik magukat, abban a munkakörnyezetben, ahol dolgoznak. Mindenki akkor tudja tudása legjavát nyújtani – legyen az, akár technikus, műszaki ember, de ez vonatkozik a színészekre, rendezőkre is – ha jól érzi magát, s akkor kap a néző is olyan előadást, amire joggal vágyhat.

Erre az élményközpontúságra törekszünk minden projektünkben, s ebben benne van mindenki, aki akár felhasználója, akár passzív élvezője azoknak a technológiáknak, amikkel mi foglalkozunk.

– Ez az élményközpontúság nagyon jól hangzik, de kérdés, hogy erre megjelenik-e az igény a magyar színházakban, illetve ha igen, akkor mennyiért juthatnak hozzá?

– Le kell szögezmem, hogy ez elsősorban nem a pénzen múlik, hanem a hozzáálláson, illetve a már kialakult struktúrán. Ez utóbbira példa, hogy Magyarországon, például egy felújításnál – szerintem helytelenül – minden technológiai megoldás az építőiparra tartozik. Viszont az építőiparnak sokszor más szempontjai is vannak, amik miatt néha a háttérbe szorulnak a megrendelői igények. Szerencsére azonban már itt nálunk is látunk nagyon pozitív példát a fejlődésre, s szeretném azt hinni, hogy ehhez a szemléletváltáshoz a mi nyolc éves tevékenységünk, lobbizásunk is valamelyest hozzájárult.

Azt is szeretném tartom, hogy ma már a versenytársak szemlélete is változott, ők is egyre inkább megpróbálják megvalósítani ezt az élményközpontúságot, ami mindenkinek a hasznára válik majd.

– Van esetleg olyan referenciaprojektjük ahol már sikerül megvalósítani az élményközpontúság centrumba állítását?

– Igen, ebből a szempontból mindenképpen említeném a kaposvári színházat, ahol az eredeti kiíráshoz képest – a megrendelővel való folyamatos konzultációnak köszönhetően – eltértünk olyan értelemben, hogy sikerült a rendszereket átgondoltabbá tenni. Mi egy generálkivitelező alatt dolgoztunk, de köszönhetően a jó szakmai kapcsolatnak, ők bíztak abban, hogy amit mi a színházzal egyeztetünk, az rendben van, s a hármassal együttműködésével kihoztuk a költségvetésből a maximumot, a végeredménnyel pedig a megrendelő színház teljes mértékben elégedett volt. Ha pedig a színház a lehető legjobbat kapta, akkor a valódi végfelhasználó – a néző – is olyan előadásokat láthat majd, amilyeneket joggal elvárhat.

Tölgyesi Tibor

Színházi és egyetemi együttműködés

Stratégiai megállapodást kötött a leghűségesebb város teátrumát működtető Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. és a Soproni Egyetem. Az együttműködés több területet érint, az oktatási intézményben önálló bérletet indítanak a dolgozóknak, hallgatóknak, összehangolják a színházpedagógia munkát, az irodalmi és kulturális programokat, valamint a művészeti képzésben is közös utakat keresnek.

Pataki András, a Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft. ügyvezetője és dr. Dr. Fábrián Attila, a Soproni Egyetem rektora sajtótájékoztatón írták alá az együttműködési megállapodást és beszéltek annak tartalom-

mal való megtöltéséről. A kulturális cég vezetője elmondta, az egyetemmel már eddig is jó kapcsolatot ápoltak, most megerősítik, folytatják ezt új elemek előtérbe helyezésével. Az egyetemi bérlet meghirdetése, a színházi folyamatok megismertetése, a színházpedagógia foglalkozások, valamint a színtanoda működésének összehangolt, egymásra épülő, egymást segítő, kiegészítő munkája, a közös programok, az együttgondolkodás több terület mentén mind része a stratégiai megállapodásnak.

Fábrián Attila hangsúlyozta, szeretnének ablakot nyitni a hallgatók számára, a feltörekvő generációnak, hogy kulturált, intelligens értelmiségi kerülnének ki az egyetemről. Már eddig is jó kapcsolatot ápoltak

a színházzal és a Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekarral, most még erősebbé akarják ezt tenni. Fejlesztések várhatók a Soproni Egyetem Botanikus Kertjében, erről később részletes tájékoztatást nyújtanak.

Az együttműködési megállapodás aláírása előtt a két vezető elmondta: október 1-től a Pro Kultúra működteti tovább a Gyermek- és Ifjúsági Központot. Mindez új fejezet megnyitásával, és másfajta kulturális gondolkodásmód elindulásával párosul. Az év végéig betervezett programokat lehetőségeik szerint megtartják, s január 1-től bővítik az intézmény kínálatát elsősorban a tánc- és hagyományörző, kulturális örökségeket megmutató rendezvények területén. Ebben jelentős szere-

pet szánunk Sipos Ferencnek, az általa fémjelzett soproni néptánc- és folk mozgalomnak, valamint a rendezvényházban otthonra lelt Sopron Ba-

lettnek Demcsák Ottó vezetésével. A GYIK Rendezvényház természetesen mindemellett helyet ad közművelődési és közösségi programoknak is.

Októberi előadás a Móricz Zsigmond Színházban

Örömmel tájékoztatjuk Közönségünket, hogy októberben, 16-án a **Kurázi mama és gyermekei című nagyszínpadi, valamint a Közelenség című kamaraelőadásunk október 29-i premierjén kívül nem csak színházberletes, hanem több bérletszűnnetes vígjátékkal, izgalmas krimivel is várjuk látogatóinkat!**

Legénybúcsú című előadásunkat több alkalommal is megtekinthetik

nagyszínpadi színházberletünkkel a következő időszakban. Sente Vajk és Nagy Sándor együttes ajándéka ez a bonyodalmakkal teli vígjáték a nyíregyházi nézőknek: előbbi íróként, Nagy Sándor pedig rendezőként jegyzi a felhőtlen kikapcsolódást jelentő darabot. A főhőst, a legénybúcsúját lidérces rémálomként megélt Simont Gulyás Attila játssza, aki a tavalyi évad óta tagja a Móricz Zsigmond Színháznak, s humorával, virtuóz játékával, nagy-

szerű énektudásával már számos remek pillanatot szerzett a nézőknek. Gulácsi Tamás pedig Alex, Simon legjobb barátja és kollégája szerepében brillírozva igyekszik feledhetlenné tenni a szabadság utolsó estéjét...

A Krúdy Kamara sem szűkölködik izgalmakban, rejtélyekben. A Várj, míg sötét lesz című lélektani krimi, melyet filmen egykor Audrey Hepburn vitt sikerre. A saját lakásán bűnözőkkel macskaegér harcot játszó vak nő történetét, most Kuthy Patrícia bravúros alakításában láthatjuk. Valódi izgalmak, valódi feszültség: valódi krimi. E méltán világhírű darab igazi színházi csemege, a szórakoztató bor-

zongás garantált. A produkciót kamarabérletünkben és október 1-én, pénteken 19.30-tól bérletszűnnetben is megtekinthetik az érdeklődők.

A Veres Színház Hogyan nevezzelek? című vendégelőadása október 2-án szombaton este 19 órától várja a kortárs francia humor kedvelőit a Móricz Zsigmond Színház nagyszínpadán!

Szereplők: Kálid Artúr, Verebes Linda, Simon Kornél, Molnár Gyöngyi, Pál Tamás. A vígjáték jó humorral és kedélyesen szembe-ít az apró emberi gyarlóságokkal, emellett igazi, filozófiai kérdéseket is pedzeget. A történet filmváltozata 2012-ben két César-díjat is besöpört, a komoly kérdéseket is fesze-

gető mozi az egyik legsikeresebb francia film lett.

Október 21-én, csütörtökön Horváth László Attila, Illyés Ákos és Tóth Zolka a Krúdy Kamarában az Új stílusgyakorlatok-kal várja a fergeteges vígjátékok kedvelőit! A múlt század közepén egy francia író, Raymond Queneau „Exercices de style”, azaz „Stílusgyakorlatok” címmel remekművet vetett papírra, melyet kilencvenkilenc stilisztikai formában írt meg. Éppen, mint a magyar népmesék! Annyi bizonyos csupán, hogy lesz rá kilencvenkilenc, vagy hetvenhét, de legalább is huszonkettő megoldásunk a színpadi változatban a Móricz Zsigmond Színházban!

Tiszán innen, Dunán túl – élt egyszer egy Gyáva király, akinek a kertjéből minden éjfélkor eltűntek az aranyalmák. Ezen az éjszakán azonban maga Árgyelus királyfi őrzi a fákat, a Javaszember két szelencéjének támogatásával... A gyönyörű jelmezekkel, igényes díszletekkel színre vitt mesejáték során megtudjuk, hogy a tündérek nem is olyan ártalmatlanok, mint hinnénk, és Árgyelus, a tejfelesszajú lovagocská korántsem olyan anyámasszony katonája, mint azt az édesapja gondolja. Nemcsak elmege szerelméért a világ végére, de vissza is tud térni, úgy, hogy közben segíti azt, akit tud. A gonosz elnyeri büntetését, az igaz szívűek a szerelmet, mások pedig egy-egy vágyott tárgyat vagy címet – kinek mi a kívánsága. Árgyelus királyfi történetét mindenkinek ajánljuk, hiszen a mese mindenkié.

A darabot Az Aradi Kamaraszínházzal koprodukcióban, Tege Antal rendezésében mutattuk be, főbb szerepeiben Czitor Attilát, Csomós Lajost, Katkó Ferencet, Nagy Erikát és Nádra Kittit láthatják. Terveink szerint a későbbiekben számos magyarok lakta településre fog eljutni a szívderítő mesedarab.

Szilágyiné Szabó Ágnes

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – megjelenik: július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; alapító főszerkesztő: **Fekete Péter** – Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője – Szerkesztőség: 5600 Békéscsaba, Andrassy út 1-3., – Örökös felelős szerkesztő: **Józsa Mihály** – Szerkesztő: **Kovács Attila** – Korrektor: **Nyerges Tünde** – Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, online szerkesztés: **Aradszki Zoltán** – Olvasói e-mail: level@magyarateatrum.hu, előfizetés-megrendelés e-mail: rendel@magyarateatrum.hu – Terjeszti a kiadó, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail: terjesztes@magyarateatrum.hu – Grafika: **Lengyel Tibor**, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: design@logodepo.hu, DTP: **Peidl Péter** – Nyomtatás: Mediaworks Hungary ZRT., 9021 Győr, Újlak u. 4/a., Vezérgazdátó: **Szabó Ferenc** – Nyomdaüzem: 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – ISSN 2061-1501

Árgyelus királyfi Békéscsabán

